

zima 2015/2016

CESTA SVĚTEM

Zpravodaj neziskové organizace INEX-SDA

25

**INEX-SDA slaví
25. narozeniny!**

Léto v Tanzánii

**Vymazlená aplikace
IM-PROVE**

Matiční 2000

STAŇ SE DOBROVOLNÍKEM

a podpoř neziskový projekt v zahraničí!

- dobrovolná práce v oblasti tvého zájmu
- mezikulturní poznávání
- spolupráce v týmu až 20 dobrovolníků z celého světa
- získání nových dovedností, zkušeností a přátelství
- projekty nejrozličnějšího zaměření po celém světě
- workcampy na dva až tři týdny, středně a dlouhodobé projekty na 1 měsíc až 1 rok

Jak na to?

- rozmysli si vlastní motivaci
- přečti si všechny informace a podmínky účasti
- vyber si projekt z aktuální nabídky na www.inexsda.cz

Chceš trávit volný čas smysluplně?
Láká tě mezinárodní spolupráce?

OBSAH ZPRAVODAJE 2015

INEX-SDA slaví 25. narozeniny!; HOT NEWS z INEXu	2-3
Global Education Network of Young Europeans (GLEN) Uganda – Rok poté	4
Střednědobé a dlouhodobé dobrovolnické projekty (MTV/LTV) Jak jsme tři měsíce žili v japonském chrámu; Tchaj-wan – jídlo, skútry, chytré telefony	5-7
Workcampy v zahraničí Na kus řeči aneb Na workcampu v Bataypoře; Léto v Tanzánii; To Remember! Čtrnáct dní vedle tábora smrti	8-12
Rodinné a teenage workcampy v zahraničí Francie – Jak jsme se s rodinou vydali na workcamp; Pošlete na workcamp i své děti či mladší sourozence, nabízíme workcampy i pro náctileté...	12-13
Workcampy v ČR Mapa aneb Kde všude jsou v ČR workcampy; Teenage workcampy; Matiční 2000; Šestnáct workcampů v Českém lese	14-17
European Voluntary Service (EVS) Simona's EVS in Prague; How I learnt Czech in the hospital; Má Evropská dobrovolná služba v přenáděrné Akvitánii	18-20
Dobrovolnický klub Připoj se!; Vymazlená aplikace IM-PROVE je tu pro tebe!; Interview se skupinkami Firemní odpovědnost a CampAway	21-23
Fotbal pro rozvoj Již 10 let kopeme za lepší svět!; Naši fotbaloví ambasadoři; Na kus řeči s Dancanem Otienem; Fotbal kvíz; Na návštěvě v Nairobi; 10 let Fotbalu pro rozvoj	24-30
Školení a semináře Stalo se v roce 2015; Je dobrovolnictví pro všechny?; O Španělském dobrodružství s Monikou Goldefusovou	31-33
VELKÉ VÝROČÍ INEX-SDA je s vámi čtvrtstoletí – vizuální jízda časem	34-37

INEX – Sdružení dobrovolných aktivit je nevládní nezisková organizace působící od roku 1991 v oblasti mezinárodního dobrovolnictví, mezikulturního vzdělávání a výchovy k aktivnímu občanství. Zprostředkováváme pro vás dobrovolnické projekty po celém světě a pro zahraniční zájemce organizujeme podobné pobyty u nás. Ročně vyšleme do světa na krátkodobé či dlouhodobé projekty téměř 700 dobrovolníků a pro 300 zahraničních organizujeme s lokálními partnery dobrovolnické projekty v Česku.

Posláním INEX-SDA je prostřednictvím mezinárodních dobrovolnických projektů, vzdělávacích programů a kampaní podporovat rozvoj tolerantní, otevřené společnosti a aktivního občanství. Svou činností vytváříme prostor, v němž mohou lidé čerpat nové zkušenosti, rozvíjet své schopnosti a získávat zodpovědný přístup k okolnímu světu na místní i globální úrovni.

V různých regionech ČR organizujeme mezinárodní dobrovolnické projekty a programy sociální integrace,

environmentální výchovy a rozvoje venkova. Pražská centrála se vedle vysílání dobrovolníků do zahraničí a koordinaci dobrovolnických projektů v ČR zaměřuje na rozvojové a mezikulturně vzdělávací projekty a kampaně (GLEN, Fotbal pro rozvoj), brněnská pobočka na sociální programy pro znevýhodněné děti, pobočky Kostecké Horky a Bílé Karpaty na environmentální výchovu a oživení místního dění i tradičních zvyků a řemesel.

Kontaktní údaje:

INEX-SDA Praha
Varšavská 30, 120 00 Praha 2
web: www.inexsda.cz
e-mail: inexsda@inexsda.cz

Regionální pobočky

INEX-SDA Bílé Karpaty
IN klub, 696 62 Tvarožná Lhota
bkarpaty@inexsda.cz

INEX-SDA Brno
Anenská 10, 602 00 Brno, tel.: 543 331 775
www.inexsda.brno.cz, info@inexsda.brno.cz

INEX-SDA Kostecké Horky
školicí centrum, Kostecké Horky 57, 517 41
pošta Kostelec nad Orlicí
www.inexsda.kosteckehorky.cz,
petr.kulisek@kosteckehorky.cz

MILÉ ČTENÁŘKY, MILÍ ČTENÁŘI,

tento rok byl pro INEX velkou výzvou v mnoha ohledech a zároveň přinesl spoustu nových nápadů a aktivit. Pustili jsme se do vod nám méně známých, jako např. vývoj mobilní aplikace pro záznam dobrovolnických kompetencí IM-PROVE, vyslali jsme dobrovolníky na opravdu zajímavá místa, jako např. do Japonska, Tanzánie či na Tchaj-wan, a také jsme se celkem zapotili, ale i zasmáli při putování naší polské dobrovolnice Aničky po českých nemocnicích. Jsme hrdí, že jsme letos poprvé organizovali tzv. teenage workcamp v Čechách a zároveň přes nás vyjely dobrovolničit do zahraničí celé rodiny. Držíme se tedy našeho motto: dobrovolníkem v každém věku. Tento rok přinesl spoustu zajímavých příběhů z různých koutů světa a z různých projektů, bylo těžké vybírat z vašich článků, rozhovorů a fotek, a tak jsme znovu oživilí náš blog, kde můžete najít všechny ty, které se sem nevešly (<http://inexsda.blogspot.cz/>). Nejsilnějším tématem ale je a bude fakt, že po loňské oslavě 10. výročí vzniku vzdělávacího programu GLEN jsme letos oslavili stejné jubileum i v případě projektu Fotbal pro rozvoj, a to rovnou návštěvou v Keni. A příští rok, ano přátelé, je to tady, oslavíme čtvrtstoletí existence INEXu. K tomuto velkému výročí jsme pro vás připravili rovnou několik stran - pikošky z historie, výroky dobrovolníků před 15 lety nebo fotky mapující, jak zpravodaj nebo INEXí trička procházely dobou. Za 25 let se udělal obrovský kus práce, tisíce dobrovolníků pomáhaly jak v zahraničí, tak v Čechách, zrealizovalo se neuvěřitelné množství dobrovolnických projektů, debat, zajímavých vzdělávacích seminářů a týmem INEXu prošly desítky lidí. Jedno ale zůstává i po čtvrtstoletí pořád stejné. Dobrovolnictví pomáhá tam, kde to dává smysl a rozvíjí tolerantní otevřenou společnost, což je dnes, možná víc než kdy jindy, opravdu potřeba.

Za tým INEX-SDA
Dagmar Fousková, ředitelka INEX-SDA

TROCHA HISTORICKÝCH PIKOŠEK A ZAJÍMAVOSTÍ ANEB OHLÉDNUTÍ ZA ČTVRTSTOLETÍM INEXU

Čtvrtstoletí zní skoro jako z historických knih, 25 let zní skoro jako kolonka v přihlášce na workcamp našich dobrovolníků (a spousta z nich je mnohem mladších než samotný INEX), dvě a půl dekády zní jako neuvěřitelná výdrž a nadšení do dobrovolnictví, které s věkem roste, stejně jako INEX a jeho zkušenosti, počet dobrovolníků a počet neziskovek a obcí, kterým naši dobrovolníci pomohli a pomáhají.

Jak to celé začalo a proč dodnes děkujeme „civilikářům“?

Na zažloutle vyhlížející zakládací listině se skví památné datum narození INEXU – 10. 4. 1991. Schválně, kdy a kde jste v ten den asi tak byli? Nebo spíše, kdo byl a kdo v té době ještě „chodil po houbách“, jak se říká u nás na Moravě? Ne že by se před rokem 1989 nekonaly dobrovolnické akce, jen se jim říkávalo jinak (tzv. mládežnické budovatelské tábory) a byly často pod tlakem tehdejších ideologií. Rok 1989 s sebou přinesl „sametku“ a v roce 1991 tak vzniklo občanské sdružení s dlouhým názvem: Sdružení pro mezinárodní výměny a turistiku mládeže – INEX (neboli SMVTM INEX).

V roce 1994 vypukla taková malá „sametka“ v samotném INEXu a organizaci se podařilo udržet ve fungování hlavně díky civilikářům. Udělala velký krok, stala se členem celoevropské sítě dobrovolnických organizací, a to otevřelo dveře ven ve velkém.

Filip Malý, civilikář v INEXu, kolem roku 1995 odpovídal na otázku, co Ti INEX dal či vzal takto: „INEX mi jen dával. Naučil jsem se psát e-maily bez háčků a čárek, jen malými písmenky - pouze tak zvládnete ty přicházející záplavy (dodnes jsem se to neodnaučil). Přičichl jsem k obchodu s bílým masem – „beru dvě holky do Uhřetova, když přidáte alespoň jednoho kluka do Opočna“ (na workcampech je stejně jako v tanečních nedostatek kluků). Zachutnaly mi sušenky - jak jinak přežít noční schůze rady INEXu. Potkal jsem stovky zajímavých lidí, zažil čtyři úžasný workcampy v Čechách, naučil se hromady věcí.“

Láska hory přenáší

Jana a Libor, dnes už manželé Müllerovi, začali jezdit na workcampy jako účastníci a později vedoucí hned po roce 1989.

Foto: Archiv INEX-SDA

NA JARO 2016 TO PLÁNUJEME ROZBALIT VE VELKÉM

– dobrovolnický ples, kalendář k výročí, akce a debaty, prostor jak pro vzpomínání, tak pro nové svěží nápady. Pokud chcete být u toho, staňte se členy dobrovolnické skupinky, co tuto jízdu organizuje (napište na dagmar.fouskova@inexsda.cz) a hlavně taky PŘIJÍDETE – bude to obrovská oslava dobrovolnictví!

dvojice se s tím poprala na výbornou. A i díky nim se INEX dožil 25. narozenin. Jejich vztah přečkal nejen společnou práci v INEXu, ale i spoustu dalších životních etap. Dnes, v roce 2015, je to jejich patnáctiletý syn, který objevuje krásy workcampu. V létě s námi vyrazil

do Itálie a už plánuje, kam se vydá příští rok. Půjde ve šlépějích rodičů a stane si i on součástí inexiho čtvrtstoletí? Nechme se překvapit... :)

Dobrovolník? Dobrodruh a blázen aneb Divoká devadesátá léta a první počítač!

Do konce devadesátých let jezdili na workcampy do zahraničí dobrovolníci, které ostatní v Čechách nazývali „dobrodruhy, blázny, snílky“, do Čech zase mířili cizinci na naše projekty, kteří se nebáli divokého východu a post-sovětského bloku. V roce 1995 získal INEX klíčový malý finanční dar 10 000 Kč a za něj si pořídil první počítač, to pomohlo přežít. Do té doby se přihlášky posílaly primárně POŠTOU, ano přátelé, to bylo obálek a známek, a taky faxem.

Přelom tisíciletí a začíná vzdělávací jízda jak v ČR, tak třeba v Keni

Přelom tisíciletí byl i přelomem technologickým, přihlášky na projekty se začaly dávat do databáze a začali jsme si uvědomovat, že je důležité dělat všechno nejenom srdcem a s nadšením, ale že je i spousta nápadů na skvělé vzdělávací aktivity a je třeba dělat víc. V roce 2004 jsme se začali angažovat také v zemích globálního Jihu a přišla

spousta nových aktivit jako Fotbal pro rozvoj nebo vzdělávací program GLEN, byl obrovský boom v novém fenoménu EVS - Evropské dobrovolné službě a získali jsme svou historicky první oficiální akreditaci.

Markéta Cvejnová, GLENík v INEXu kolem roku 2005 odpovídala na otázku, co Ti INEX dal či vzal takto: „Můj první workcamp v Indonésii mě nejen naučil toto všechno, ale vlastně byl i odrazovým můstkem pro všechny mé další cesty: od dobrovolničení v bulharském sirotčinci a kyrgyzském uprchlickém táboře, cestování po Kazachstánu, Indii, Nepálu přes GLEN projekt s dětmi ulice v Keni a návštěvu sociálních projektů v Ugandě, Rwandě či Tanzanii.“

Byla to taky doba, kdy na naše vánoční večírky chodila hrát kapela Bůh ví, s tehdy ještě neznámým zpěvákem Ondřejem Brzobohatým, kdy se přespávalo v kanceláři, aby se všechno stihlo, a kdy jsme se postupně stěhovali ze Senovážného náměstí na Budečskou a nakonec na dnešní Varšavskou.

Pavel Trojan, školitel v INEXu kolem roku 2004, odpovídal na otázku, co Ti INEX dal či vzal takto:

„Na naše bezstarostné výjezdy a školení vzpomínám v nynější „kapitalistické“ části svého života jen v nelepším, byla to obrovská zábava. Pamatuji na počátky center v Nasavrkách, Kosteckých Horkách a na Tvarožku, můj obdiv patří všem pracantům, kteří si tímto obdobím také prošli. Podařilo se mi s INEXem procestovat kus Evropy a poznat spoustu kamarádů (a přítelkyní :o)), se kterými se vidám dodnes.“

Zajímavá pětilетка s Dobrovolnickým klubem aneb Jaký si to uděláš, takový to máš

Z kapely Bůh ví jsme přesedlali na kapely Jazz in Deed a The Nicotine Pills, které hrály v rámci akce Dobrovolnického klubu (DoK) a výkopový rok 2011 pomohl např. sdružení migrantů AMIGA (tehdy jsme nemohli tušit, že to bude nyní tak aktuální téma) a sociálnímu podniku KoKoZa – kompostování bioodpadu.

Už je to tady, už je to tady! Nebo vlastně teprve bude?

Co říct dnes, v roce 2015 s výhledem na blížící se výročí? Asi toliko, že je úžasné, že INEX je, že je už tak dlouho a že co dělá, dává smysl! Kdybychom měli spočítat všechny dobrovolníky a všechny ty veselé, smutné, únavné, úžasné, zajímavé, nečekané, bolestivé, zahraniční, domácí, horké či jiné historky, které jsme všichni s INEXem a díky INEXu prožili, asi bychom

se nedopočítali. Nespočet je také vzniklých přátelství, přes hranice i v rámci ČR, a kdybychom měli spočítat INEXí manželství a děti, tak jsme také na pěkném čísle.

To hlavní zůstává. „Podporujeme rozvoj tolerantní otevřené společnosti a aktivního

odpovědného přístupu k okolnímu světu nejen v Čechách, ale i na celém světě a plánujeme to dělat dalších 25, 50 či 100 let, dokud to bude potřeba!“

za celý tým INEX-SDA, 2015,
Dagmar Fousková – ředitelka.

HOT NEWS INEX-SDA

INEX-SDA bloguje!

Je nám 25 let, dívkou pubertu máme za sebou. A tak nastal čas začít psát dějiny. Buďte jejich součástí a podělte se s námi i ostatními o své zážitky z workcampů u nás i v zahraničí, Evropské dobrovolné služby či jakékoli jiné dobrovolnické aktivity. Uvítáme i postřehy, nápady, inspiraci. Těšíme se na vaše příspěvky i fotografie! Zasílejte je na pr@inexsda.cz. INEX-SDA tvoříte i vy! Blog najdete na <http://inexsda.blogspot.cz/>.

Dobrovolnictví pro všechny – vyhlášena sbírka!

Fandíme všem dobrovolníkům se zdravotním nebo jiným handicapem a podporujeme je. V létě jsme vyhlásili sbírku a budeme organizovat promítání filmů, happeningy a jiné akce na jejich podporu. Přetčete si víc v našem článku a zapojte se.

Migrace a nenávisťné projevy kolem ní – nemlčíme!

Zapojujeme se do aktivit nevládek a debat kolem migrace. Účastnili jsme se workshopu ve FoRSu (České fórum pro rozvojovou spolupráci), setkání v Senátu a připravujeme dvě debaty k tomuto tématu pro dobrovolníky i veřejnost.

Získali jsme opět akreditaci do roku 2018!

Každé 4 roky procházíme procesem akreditace, kde dokladujeme, jak kvalitně a jakým způsobem pracujeme v našich dobrovolnických projektech, s našimi zahraničními partnery a jak se staráme o naše dobrovolníky. Letos jsme opět získali akreditaci na další 4 roky.

Podporujeme dobrovolníky v realizaci vlastních workcampů!

Příští rok i díky grantu z Norských fondů, který jsme letos získali, podpoříme 20 dobrovolníků při tvorbě a realizaci workcampů v jejich městě. Školení Zrealizuj workcamp ve svém městě se budete moci zúčastnit v lednu i říjnu 2016.

ROK POTÉ

Rok uplynul ode dne, kdy jsem na letišti v Entebbe nastoupila do letadla zpátky do Evropy. Mých překrásných 110 dní v Ugandě skončilo.

Tento můj příběh je jedinečný a nepopsatelný. Je to příběh víc než jen splněního snu. Boží požehnání, dárek jen pro mě, osobní a nevysvětlitelný. Slza mi ukápla nad myšlenkou, že ten čas se už nikdy nevrátí. I když se někdy do Ugandy vrátím, už nikdy neprožiji to stejné, jako když jsem poprvé vkročila na půdu subsaharské Afriky. Rok uběhl pomaleji, než bych si kdy dokázala představit. Skočila jsem do rozjetého semestru - ze školy jsem odcházela s tím, že se budu raději učit doma nebo psát seminární práce, ale brečela jsem do polštáře a hořekovala, jak mi Uganda chybí a že je mi tady zima. Ten známý, prvopočáteční pocit, že nepatřím nikam a nikdy patřit nebudu, jsem ale musela docela rychle poslat pryč. Vlastně to bylo spíš sebeuvědomění, že jsem do toho uspěchaného západního světa ani patřit nechtěla. Ještě dobrého půl roku po příjezdu jsem vždy 19. dne v měsíci truchlila, pouštěla si ugandskou hudbu a vzpomínala na dramatický odjezd.

Celý rok jsem přemýšlela nad tím, co mi několik měsíců na tak odlišném kontinentu dalo a vzalo a zdali mě toto dobrodružství nějakým způsobem změnilo. Přemýšlela jsem nad různými věcmi.

Vendula Brtníková: „Jsem milovníkem kávy a nadšený cestovatel. Inspirují mě skutečné životní příběhy, možná proto jsem na cestě k tomu být psychoterapeutem v oblasti závislosti. Věřím v Boha a v to, že má s každým svůj vlastní, dobrý plán. V roce 2014 se mi splnil sen vyjet do Ugandy v rámci programu globálního vzdělávání GLEN.“

Foto: Vendula Brtníková

Jak můžu k zemi, odkud pocházím, cítit takové odosobnění? Co vede mladé cestovatele stát se nomády a cizinci ve vlastní zemi?

Každý den jsem nucena si časově rozplánovat, musím používat všechny možné technologie a musím se překonávat, abych neutrácela peníze za zbytečnosti. Abych dokázala žít s málem. V Bibli je napsáno, že Bůh ví, co potřebujeme a že nemáme mít starost o sebe nebo svůj život. Bůh se o nás stará a není možné, abychom měli nedostatku. V Ugandě jsem mu byla denně tak blízko a spolu s lidmi okolo jsem na něm byla skutečně závislá. Naučit se nepotřebovat skoro nic je výzva, kterou si od příjezdu snažím stále připomínat.

Vendula Brtníková, GLEN 2014 (organizace Somero, Uganda)

v rámci cyklu GLEN absolvovala tři měsíční stáž v organizaci Somero Uganda a spolupracovala na grassroot projektu zaměřeném na vzdělávání a empowerment dívek ze sociálně znevýhodněného prostředí.

JAK JSME TŘI MĚSÍCE ŽILI V JAPONSKÉM CHRÁMU

Foto: Petr Herold

Seděli jsme s Nelou v domě Fujitových, popíjeli vychlazený čaj a poslouchali tamější dialekt japonštiny a stále nemohli uvěřit, že jsme v Japonsku. Všechno se to semlelo tak rychle. Vůbec nebyl čas si uvědomit, že někam opravdu jedeme. Jednou se probudíte a uvědomíte si, že nejste doma ani u známého – a dokonce ani ve vlastní zemi.

Vydali jsme se do oblasti postižené zemětřesením a tsunami. Určitě si vzpomenete na rozruch okolo poškozené elektrárny ve Fukušimě – tak i za tohle mohla velká katastrofa východního Japonska v roce 2011. Média tak moc omílala únik radioaktivity, až skoro zapoměla zmínit, že šlo o jednu z nejničivějších katastrof

Foto: Petr Herold

LTV/MTV – DLOUHODOBÉ DOBROVOLNICTVÍ

Už jste byli na workcampu a bavilo vás to? Pokud ano, možná přemýšlíte jak vyrazit do zahraničí na delší dobu, jak proniknout hlouběji do místní kultury a jak se intenzivněji zapojit jako dobrovolník.

Tohle všechno a mnohem víc vám nabízí dlouhodobé dobrovolnictví (LTV – Long-Term Volunteering, MTV – Mid-Term Volunteering). Projekty MTV/LTV jsou realizovány napříč celým světem tam, kde je zrovna potřeba.

Můžete třeba podporovat neziskovou organizaci pracující s mládeží ve Francii, chránit památky světového dědictví v Ugandě, nebo vést workcampy v Mexiku, záleží jen na vás.

Více informací o projektech najdete na našich stránkách: http://www.inexsda.cz/cs/fn//ltv_projects či můžete kontaktovat Nikolu Zdraveskiho (ltv@inexsda.cz). Nezapomeňte si u každého projektu vždy podrobně přečíst podmínky jeho realizace a náklady s ním spojené.

v historii, že pod návalem tsunami zmizela města a ohrožena byla infrastruktura a ekonomika celého státu. Město Rikuzentakata, kam jsme měli namířeno, tehdy přišlo o 10 % obyvatel, a tím pádem došlo k újmě nejen fyzické, ale hlavně psychické. Ve městě s dvaceti tisíci obyvateli přišel o někoho každý – o někoho z rodiny, o přítele nebo známého.

Člověk čeká všemožné, když jede pracovat na takové místo. V hlavě se nám hnaly představy, jak město vypadá, jak moc je zničené, nebo opravené, kde vůbec budeme spát a trochu nás strašila i přítomnost té druhé. S Nelou jsme si rozuměli, ale zhruba rok jsme se neviděli a teď nás čekaly tři měsíce strávené nonstop spolu.

Po krušném dvoudenním cestování nás přivítali Haru a Kuwa, ukázali nám ma-

ličký, starý chrám, který se měl stát naším zázemím – a hlavně domovem. Společně jsme se probouzeli, sdíleli každé jídlo, pracovali a večer usnali. Tři měsíce by tak mohly znít jako nekonečně dlouhá doba, ale celé situaci dost pomohla různorodost naší pracovní náplně. Na začátku jsme totiž ještě netušili, jak moc velké štěstí jsme při výběru měli.

Z jednoho tříměsíčního programu se vyklubal balíček workcampů – a vlastně poměrně unikátní projekt zaměřující se na celou východní část postiženou oním osudným dnem. Každou středu bylo volno, jinak se pořád něco dělo. Práce na rajčatové farmě, čištění ústřic v přístavu, návštěva dětských center nebo trhání plevy na čajové plantáži, tak vypadal náš obyčejný pracovní týden. Ten poté dopl-

ONE EUROPE
ONE WORLD!

GLEN

Global Education Network of Young Europeans

GLEN je roční cyklus globálního rozvojového vzdělávání, jehož součástí je tříměsíční stáž v neziskové organizaci v zemi globálního Jihu.

Smyslem programu GLEN je umožnit mladým lidem získat vzhled do globálního rozvojového vzdělávání v kombinaci s přímou zkušeností s prací v Africe nebo Asii. Po návratu ze stáže pak účastníci přispívají prostřednictvím ponávratových aktivit k posilování povědomí české i evropské veřejnosti o globálních souvislostech.

Účastníci programu, kteří úspěšně absolvují výběrové řízení, se zúčastní dvou mezinárodních týdenních seminářů globálního rozvojového vzdělávání. V rámci samotné stáže společně s partnerem či partnerkou z jiné evropské země pracují na projektu

místní organizace. Po návratu z projektu účastníci realizují aktivity a projekty v oblasti globálního rozvojového vzdělávání.

Více informací o podmínkách účasti v programu GLEN a o konkrétních projektech najdete na www.inexsda.cz a Facebooku **GLEN Czech**. Zájemci o účast v programu se případně mohou obracet přímo na Veroniku Uhlířovou (glen@inexsda.cz), která má koordinaci programu GLEN v České republice na starosti.

Projekt GLEN byl podpořen prostředky České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR a Českoněmeckého fondu budoucnosti. Za jejich podporu děkujeme.

ňovala další práce s dětmi a sociálně-hu-
manitární pomoc, což v praxi znamená, že
se stanete v podstatě atrakcí pro většinu
občanů v rurálních oblastech.

Japonsko se sice světu už dávno
otevřelo, ale pořád není úplně zvykem,
aby se někde na venkově procházeli dva
Evropani. Lidé nás pozorovali, chodili
za námi, povídali si a ti odvážnější na nás
volali: „Hello!“ Několikrát jsme se nej-
spíš objevili v místních novinách a televi-
zi, když nás při práci fotili a dělali s námi
rozhovory. Mísily se v nás pocity nadšení

pomohli zdejší ekonomice, nám jeden
ze studentů řekl: „Dodnes si pamatuju,
když jsem jako malý kluk jezdil do školy
vlakem a občas viděl nějaké cizince. S ka-
marády nás neskutečně zajímali a chodili
jsme se jich ptát, odkud jsou. Stejně jako
si je pamatuju já, ty děti, které navštěvu-
jete, si budou navždy pamatovat vás.“

A možná to byla ta lekce, kterou jsme
potřebovali – nedívat se na všechno tak
osobně a subjektivně, ale občas vykoun-
nout a pochopit jak činy jednoho vnímá
ten druhý. Naše japonská jména Petoru

TCHAJ-WAN – JÍDLO, SKÚTRY, CHYTRÉ TELEFONY

Nejsem jediná Moravačka, kterou praž-
ský hektický život zcela pohltit a ukradl
obyčejnou radost ze života. Vnitřní hlas
svobody se ozýval stále naléhavěji, a tak
jsem dala výpověď a začala se poohlížet
po klasickém klíše – práci, která mě
bude naplňovat. Spojení dobrovolnictví
a poznání asijské kultury bylo mým
dávným snem. V rozhodování mě
ovlivnil kamarád, který Asii procesto-
val, a právě Tchaj-wan byl jeho velkou
slabostí. Informace o Tchaj-wanu jsem
předem záměrně nevyhledávala, abych
se vyhnula zaujatosti a zároveň se
obohatila o mínění tamních obyvatel.

Spolupráce s organizací INEX–SDA byla
natolik efektivní, že jsem za pár týdnů
seděla v letadle. Střednědobý pobyt
jsem z minima 3 měsíců usmlouvala
na polovinu, abych získala měsíc volna
na cestování. Náplň práce spočívala pře-
devším ve spolupráci s místním muzeem
na podporu maloměstské kultury a tradic.

Myslela jsem si, že tropické podnebí
mě jakožto milovnici tepla nezaskočí,
ovšem místní teplota spolu s typicky
vysokou vlhkostí vzduchu mě hned
po přiletu ochromila. Ale netřeba se
obávat, protože tělo začne fungovat jinak
a přizpůsobí se. Z hlavního města jsem
zamiřila autobusem do cílového malého
města Xiluo, přičemž s přibývajícím vzdá-
leností rovnoměrně ubývalo anglického
překladačů čínských znaků. Na sympatic-
kém nádraží na mě o půlnoci čekal můj
budoucí kolega, zavedl mě představit
ostatním a pak do pokoje na vytoužený
odpočinek.

Ráno jsem zažila šok při pohledu na ho-
dinky – zaspala jsem sraz v kanceláři o dvě
hodiny! Nicméně jsem byla přivítána
vřelým smíchem, a tak mi byla oduštěna
neznalost významu tradiční dochvilnosti.
Mladí kolegové se nesměle usmívali a ma-
jitelka muzea mi plynou angličtinou vy-
světlovala náplň práce a také neopomněla
hned v prvních minutách zdůraznit, abych
se nezapletla s místními muži. Byla jsem
jen dvě hodiny vzhůru a už jsem obdržela
tři vizitky a dva nové facebookové přátele.
Ano, bez vizitek a chytrého telefonu jako
byste tu ani neexistovali.

Čtěla jsem již od začátku ukázat, jací
jsou Češi pracanti, nicméně odpoledne
bylo zasvěceno prohlídce města s předsta-
vením místním lidem v sousedství a v East
Market, který byl muzeem před osmi lety
obnoven v několik útulných obchůdků
s místní tradiční výrobou. V jednom
z nich jsem vždy tři dny v týdnu prodáva-
la. Muzeum fungovalo jako renovovaný
historický dům bohaté rodiny, který se
využívá především pro výstavu obrazů
a starožitností. Spolu s bohatou náplní
nejrůznějších aktivit nejen pro místní
obyvatele a speciální místností pro výsta-
vu uměleckých fotek německé fotografky
slouží tohle všechno k rozvoji turismu.

Majitelka muzea je svérázná, zcesto-
valá, velice aktivní dáma, která neváhá
zorganizovat jakoukoli zajímavou aktivi-
tu. Tak jsem jednoho dne zažila v muzeu
třeba koncert bubeníků, dražbu obrazů
studentů umění, školení servírování čaje
nebo dokonce svatbu.

Byla jsem velice pohodlně ubytová-
na spolu se dvěma kolegy a koťátkem
ve velkém domě v blízkosti muzea. Každý
den jsem po práci vyrážela na průzkum
města, přičemž jsem si připadala jako
z jiné planety, protože na mě doslova
civěl každý, kdo mě spatřil. Párkrát jsem
ve výloze zkontrolovala, jestli je na mně
něco neobvyklého, než jsem si zkrátka
zvykla, že cizince (ač má tmavé vlasy
a oči jako místní) v těchto končinách vidí
pramálo. Já jsem byla zase na oplátku
překvapena počtem skútrů v ulicích
a absencí chodníků – když totiž nemáte
dopravní prostředek, cítíte se tak trochu
diskriminováni. Co se vám ale na Tchaj-
-wanu nikdy nemůže přihodit, je mít
hlad. Tchajwanská pohostinnost nezná
mezi. Kamkoli vkročíte, čeká na vás

minimálně čaj, pohoštění a další drobné
dárky. Vzhledem k počtu a rozmanitosti
pouličních kuchyní dokonce mnohé
Tchajwance podezřívám, že tu svou doma

Markéta Perůtková: „*Letos v létě jsem
oslavila 30, ale to mě od cestování po
mé vysněné Asii neodradí! Momentálně
pracuji v Anglii a začátkem příštího roku
se chystám vrátit na Tchaj-wan a nějakou
chvilku tam žít. Kromě cestování, které
je pro mě drogou, mě baví alternativní
medicína, poznávání životních pravd, veselí
lidé, ale třeba i nakupování :)*“

vůbec nepoužívají. Na české poměry je
ku podivu, jak zprvu podivně vyhlížející
kuchyně na ulici může vytvořit tak vy-

a jakéhosi provinění. Přišlo nám, že
dostáváme více pozornosti, než bychom
si zasloužili. Že jsme v podstatě nic moc
neudělali a máme se jako v bavlnce.

Až na místním Global Campu, kam
se sjeli středoškoláci z Okinawy, aby

Petr Herold: „*Miluji jazyky a psané
slovo, věřím v malé činy a velká přátelství.
Pracoval jsem jako překladatel a stále
naivně věřím, že se psaním jednou užijím.
V plánu je aktuálně cesta kolem světa.*“

Petr o Nele: „*Optimismem prosáklá
cestovatelka, která vidí světlo i v těch
nejtemnějších koutech. Má srdce na správn-
ém místě a bez ní by cesta do Japonska
byla doslova neuskutečnitelná.*“

a Nera si bude pamatovat jen velmi málo
lidí, ale utěšuje mě myšlenka, že některé
z těch mnoha dětí třeba bude vzpomínat
na to, jak za ním jednou někdo přijel
zdaleka, aby si spolu aspoň chvíli mohli
hrát. A možná udělá něco podobného
pro někoho, kdo to v tu chvíli taky bude
potřebovat.

Petr Herold a Nela Rogulská

Foto: Markéta Perůtková

nikající a kvalitní menu. Pokud ovládáte
jeden čínskými hůlkami a nevydělá
vás servírování rajčat a fazolí převážně
na sladko, pak už vás nemůže nic v míst-
ním obžerství zastavit. Já sama si naivně
říkám, že nově pořízené, o dvě čísla
větší kalhoty než obvykle, mají příčinu
v místní tělesné odlišnosti a odmítám si
stoupnout na váhu.

Poslední dva týdny mého působení byl
pořádán také mezinárodní workcamp,
kterého se zúčastnilo 15 mladých lidí
převážně z Tchaj-wanu, ale i Hong Kongu,
Ruska a Španělska. Zážitky a smích
nebraly konce. Měli jsme za úkol realizaci
knihovny v nedaleké vesnici a výrobu
laviček z použitého kovu. Nešlo ani tak
o fyzicky náročnou práci, jako o čistou ra-
dost z tvůrčí práce. Vzhledem k atmosféře
a skvělým lidem okolo jsem nepocítila
klasičtí trému ani při řeči na následné
tiskovce.

I když jsou Tchajwanci na rozdíl od
nás trochu dětinští (na každém rohu či
triku na vás číhá kreslená postavička),
více rezervovaní, možná i stydliví, jejich
vřelost a ochota je neomezená. Rádi se
kamarádí, a to nejen na sociálních sítích.
Byla jsem dokonce místními teenagery
pozdána do jejich školy, kde jsem vedla
dvě hodiny. Rovněž v pracovním nasaze-
ní vidím značný rozdíl a také tchajwanské
děti tráví ve škole o mnoho více času
než ty české (dokonce navštěvují školu
o prázdninách).

Tchaj-wan není jen malý zapomenutý
ostrov s nádhernou přírodou, který se
hrdě pere s Čínou o svou samostatnost.
Jak mi bylo řečeno před odjezdem – není
třeba mít na Tchaj-wanu televizi či koukat
na filmy. Stačí vyrazit do ulic a nechávat se
denně překvapovat.

Markéta Perůtková

Foto: Markéta Perůtková

NA KUS ŘEČI ANEB NA WORKCAMPU V BATAYPOŘE

Jet na workcamp se svým tatínkem? Proč ne! A rovnou do Jižní Ameriky! Marie Samková a její otec Vratislav Samek se spolu s dalšími dvěma českými dobrovolnicemi vydali za krajany do brazilské Bataypory. Ve městě, které v druhé polovině 20. století založil Jan Antonín Baťa a jehož název znamená „Baťova Dobrá Voda“, se setkávali s potomky původních českých osadníků. V místních školách pak dětem prezen- tovali naši kulturu skrze lidové písně a tance.

Proč jste se rozhodli pro workcamp v Bataypoře?

M: V první řadě – je to pro mě dobrá pří- prava na budoucí povolání. Dostala jsem se teď na pedák a řekla jsem si, že takovou zkušenost jako budoucí učitel potřebuju. Potřebuju vyjet do neznámého prostředí

jestli bych se toho workcampu taky nechtěl zúčastnit. Nakonec jsem si ale říkal, jestli ta Bataypora byla zakládána v roce 1953, tak tam není žádná historie, nic. A co já tam budu jako turista dělat? Tak jsem to vzal, zkušenosti s dětmi mám. Navíc než jsem šel v roce 1967 na vojnu, měl jsem už všech- no vyřízené pro útěk do Argentiny. Jenže vojna mi tenhle plán překazila, protože jsem nakonec musel nastoupit dřív. Býval bych dnes žil v Argentině.

S jakým očekáváním jste jeli do Brazílie?

M: Já jsem se bránila jakýmkoli očeká- váním. Věřím tomu, že kdo nemá žádná očekávání, nemůže být zklamaný. A já jsem nechtěla být zklamaná. Ale i když jsem se bránila představám a očekáváním, tak jsem věděla, že se nevrátím stejná, že to je něco, co mě posune.

V: Já jsem se toho trochu bál toho, že budeme učit i dospělé, nejen děti, a že

začínalo v půl deváté nebo v devět hodin a jelo se do nějaké školy v Bataypoře, kde jsme učili děti české písničky. Na kaž- dou třídu jsme měli třeba 30–40 minut. Třídy byly dvě nebo tři, to bylo každý den trochu jinak. Pak byla pauza, oběd a pak v půl druhé byl druhý turnus – znovu dvě až tři třídy.

Jak byla zorganizovaná práce?

V: Písnička se vybrala podle stáří dětí. První sloku Maruška nebo Hanka napsaly na tabuli bez háčků a čárek, abychom děti nemátli. U těch starších jsme psali i háčky a čárky, aby věděli, že tam je nějaký rozdíl. Nejdřív jsme jim to přezpívali, Maruška jim to přeložila do portugalského, pak se to učili říkat a nakonec zpívat. Několikrát jsme to přezpívali, a když se to naučili, tak se k tomu přidal nějaký tanec. Většinou to byla nějaká moravská skočná.

Učili jste tedy české i brazilské děti?

V: Byli tam všichni. My jsme zkrátka do míst, kde žijí potomci Čechů, přijeli ukázat střípek z české kultury. Nebyli jsme tu jen pro děti, zpívali jsme třeba i na dni otců nebo na magistrátě. U těch děcek jsem byl překvapený, že nás tak berou, a leckdy to přecházelo až k dojetí. Třeba v mateřské školce si člověk musel sednout nebo kleknout, aby byl v jejich úrovni. A ony se šly obejmout, nebo si na nás aspoň sáhnout.

M: Hodně častý jev byl, že jsme zpívali a děti ve škole se snažily tátu nakreslit. Když jsem procházela lavicemi, najednou jsem viděla několik těch portrétů a všichni tam kreslili tátu! Byl tam prostě nejoblíbe- nější. Třeba i ta jeho pleška je pro ně dost exotická. Tam není plešatý člověk, viděla jsem jediného. Také jeho jméno působilo exoticky – děti mu říkaly Frača nebo Vraťouch.

Měli jste problém s jazykovou bariérou?

V: Vůbec nebyl problém. Vždycky jsme se domluvili, není potřeba rozumět slovům v takových situacích, když se zpívá...

Foto: Marie Samková

Foto: Marie Samková

M: Jedna paní učitelka, když nás tam uváděla, řekla dětem: „Oni přijeli z hodně vzdálené země a neznají náš jazyk. Mluví jiným jazykem, ale to nevadí, oni jsou tady kvůli hudbě a hudba je v srdci. A to máme všichni stejné.“ To mě úplně dostalo.

Fungovala vám dobře spolupráce s dalšími dvěma českými dobrovolnicemi?

V: Byli jsme taková zvláštní skupina – jeden šestašedesátiletý „dědek“ a tři pětadvacetileté holky. Ale fungovalo to dobře. Hanka, která je z Moravy, znala strašně moc písniček. Navíc její rodiče mají taneční skupinu, takže ta to uměla, to bylo fajn.

M: My s tátou jsme si zabrali školy a věci, co se týkali dětí. Co se týkalo tanců lido- vých, tak to jsme nechali Hance s Nelou.

Jak jste trávili víkendy a volný čas?

V: Dostali jsme se třeba na krokodýly. Místní, kteří se o nás starali, nás vzali na řeku, která byla plná krokodýlů, ale i piraní. Říkal jsem si – tady spadnout do vody, tak má člověk smůlu. Jednak je tam spousta piraní, a i kdyby se člověk vydrápal na břeh, tak tam je strašně daleko močál kolem řeky. A jsou tam také kapybary, a kde jsou kapybary, tam jsou i jaguáři. Kolik je v řece piraní, to jsme se přesvědčili druhý den, když jsme je tam jeli chytat.

M: Mně se moc líbila společná party v Bataypoře. Tam jsem měla příležitost si zatancovat místní tance. Jsou to úplně jiné rytmy, a to je pro mě jako pro hudebníka moc zajímavé. My tancujeme na plese valčík a polku, ale tam mají třeba foro. Pak samozřejmě samba, ale to jsem nezkouše-

WORKCAMPY – KRÁTKODOBÉ MEZINÁRODNÍ PROJEKTY

Workcamps trvají zpravidla dva až tři týdny a účastní se jich pět až dvacet pře- vážně mladých lidí z různých zemí světa, kteří zde společně žijí a pracují. Jsou ideální pro ty, kteří mají chuť poznávat nové věci, lidi a kultury jiných zemí a při- tom udělat něco pro ostatní. Pracovní zaměření workcampů je rozmanité: dobrovolníci například pomáhají při re- konstrukcích historických památek, pra- cují v přírodních rezervacích, v uprchlic- kých táborech, podílejí se na organizaci kulturních a osvětových akcí apod. Vedle odvedené práce je důležitou součástí projektu vzájemné poznávání. Workcamps jsou silným prostředkem pro skutečné a trvalé porozumění mezi

kulturami a politickými i náboženskými rozdíly. Práce na workcampech je nepla- cená. Účastníci mají zajištěno ubytování a stravování, dopravu na projekt si zařizují sami. Nabídka INEX–SDA kaž- dorodně obsahuje kolem 2000 workcam- pů po celém světě. Může se jich zúčastnit kdokoli starší 16 let, pokud je zároveň připraven komunikovat v cizím jazyce. Existují projekty i pro rodiny, seniory i lidi se znevýhodněním.

Více informací a on-line přihlášku najdete na www.inexsda.cz/cs/workcampy Můžete se také obrátit na Evu Mackovou (workcamp@inexsda.cz), která zajišťuje vysílání českých dobro- volníků na zahraniční workcamps.

la, to je u mě bez šance. Zkoušela jsem spíš ty pomalejší, a ty byly moc pěkné. Zajíma- vé je, že tu aktivně tančují i senioři. **Zažili jste v Brazílii nějaký kulturní šok?** **V:** Jestli já jsem měl nějaký šok, tak to bylo třeba ve vybavenosti škol. Ve třídách ne- jsou mapy, takže ty děti vůbec nemohly vě- dět, kde ta Česká republika je, eventuálně Evropa. Snažili jsme se jim to namalovat, ale mapa tam nikde není.

M: Zažila jsem jediné pozitivní šok! České

prostředí je od toho brazilského hodně odlišné, je tady víc stresu. Když se něco o 2 minuty opozdí, tak je to důvod někoho seřvat. Tam, když se domluvíme na 9 ho- din a přijde se v 9.15, tak se nic neděje. Tím nechci propagovat nedochvilnost, ale je pravda, že se tady moc dělá z komára velbloud, jsou tady častěji negativní emoce.

Jak hodnotíte vaši společnou účast na workcampu?

M: Myslím, že je dobře, že tam byl se mnou táta, protože to zlepšilo náš vztah. My jsme měli vždycky dobrý vztah, ale tím, jak je české prostředí plné stresu, nestíhá se, je toho na nás hodně, tak se to na člověku odrazí a i vztahy jsou pak takové narušené. Tím, že my dva jsme se dostali do úplně jiného prostředí, kde se tohle neřeší, a je naopak možnost si vyřešit nějaké věci v sobě, tak se, myslím, pročistil i náš vztah.

Co byl pro vás největší zážitek v Bataypoře?

V: Bataypora jako taková už mi z hlavy nikdy nevymizí. Největší zážitek pro mě bylo přijetí těch místních dětí. A říkat, že větší zážitek bylo mít na klíně krokodýla – to by byla hloupost.

Marie Samková (25)

studentka Pedagogické fakulty UK a hry na varhany na konzervatoři. Ráda hraje na klavír, učí se cizí jazyky a poznává nové lidi.

Vratislav Samek (67)

v mládí rád pracoval jako hlavní vedoucí na dětských táborech, má rád dobrou hudbu, cestování a moře.

Foto: Marie Samková

a vyzkoušet si, jaké to je mít improvi- zovanou hodinu. My jsme se snažili se nějak připravit, ale tím, že jsme neznali to prostředí, tak jsme se nikdy nemohli připravit dokonale. Můj další důvod byl, že asi od svých 10 let jsem se chtěla podívat do Latinské Ameriky a pořád jsem to brala jako nespílnitelný sen.

V: Původně se přihlásila jenom Maruška. Říkal jsem si, že bych jel s ní, ale jen jako turista. Pak Maruška přišla s návrhem,

to bude pro mě těžké. Ale když už jsme tam byli třetí týden, tak jsem viděl, že by to nebylo až tak hrozné. Často jsme navštěvovali místní rodiny, zvali si nás domů a u leckterých jsme hráli a zpívali. To přijetí bylo fantastické.

Popište váš denní program na work- campu.

M: Od pondělka do pátku jsme pracovali a o víkend byl jiný program, třeba jsme jeli na výlet. Ve všední den se většinou

Foto: Lucie Horáková

LÉTO V TANZÁNII

Asi každý zná ten pocit, když se vrátí odkudsi z daleka a hrozně rád by odpověděl na tu obligátní otázku: „Jak bylo?“. Možná ale tak jako já jen zalapáte po dechu, probleskne vám hlavou mozaika vjemů, vůní, okamžiků, myšlenek, barev, pocitů, otázek, pohledů, zvuků, písni, barev, odpovědí, zážitků... a pak suše zkonstatujete, že to bylo super a že brzy uděláte nějaké promítání fotek (které se často ani neuskuteční), a tak ten zážitek zůstane ukryt někde uvnitř a bublinky zkušenosti vyplavou na hladinu vždycky naprosto nečekaně, bez varování. Nechci se tak pouštět do zápisků z cest, na které by nestačilo ani celé vydání Cesty světem, ale spíše nabízím nahlédnutí do očí dobrovolníka, který se rozhodl jet na workcamp tam, kde bude všechno úplně jinak.

Abych si usnadnila zaznamenání své sedmitýdenní zkušenosti z Tanzánie, položím sama sobě pár otázek, na které jsem před, během nebo po projektu hledala odpovědi. Na některé jsem snad odpověděla definitivně, na jiné možná odpovím v budoucnu jinak a další otázky se stále vynořují.

1. Má vůbec smysl jet na workcamp do Tanzánie na pouhé tři týdny?

V tomto je má odpověď nezvykle jasná – nemá. Alespoň pro mě to bylo nemyslitelné, a to z mnoha důvodů. Proto jsem se taky rozhodla jet na dva workcamps za sebou, strávila jsem tak tři týdny malováním školy na Zanzibaru, týden jsem pobývala v Dar es Salaamu a přidala se ke skupině renovující knihovnu tamní organizace Uvikiuta, a poslední tři týdny jsem strávila na environmentálním workcampu pod

Kilimandžárem, kde jsme pracovali v lesní škole a diskutovali o klimatických změnách. Díky mnoha změnám na programu a prolínání mnoha workcampů jsem měla možnost potkat na 60 dobrovolníků z celého světa, srovnat práci 5 campleaderů, poznat 3 různé oblasti v Tanzánii a dost zblízka nahlédnout do života desítek Tanzánců. Poznala jsem zlomek té překrásné země, ale i tak mi dvojnásobek času umožnil tu zkušenost zmnohonásobit.

2. Proč jedu kamsi daleko, když můžu být platná tady v Česku?

Bohužel se i na toto rozhodnutí musím

dívat z globálního pohledu. Zaplatím ranec peněz za cestu a všechny výdaje s tím spojené, abych ekologicky nákladnou dopravou dojela na místo, poté dělala práci, kterou klidně mohou zastat místní obyvatelé, a ještě se budu tvářit, že jsem hrozně důležitá a že z Evropy přináším jakési know-how na natírání. Místo toho bych svůj čas mohla věnovat potřebným tady v Česku. STOP! Na všechno se dá dívat jinou optikou a jako mladý zvědavce přeci chci poznat jinou zemi, kulturu, přírodu, chci s ostatními dobrovolníky sdílet názory a pohledy na svět. Navíc jako budoucí učitelka zeměpisu přeci nemůžu učit o světě od stolu, aniž bych vytáhla paty z „naší krásné kotlinky“ (rozuměj ČR). České dobrovolnické skóre tak doháním jako vedoucí na workcampech u nás a tuto otázku mám jednou pro vždy vyřešenou.

3. Nebudou na mě koukat jako na turistu?

Myslete si, co chcete, ale každý běloch tam vzbudí poprask, zvláště pak uprostřed něčeho někde mimo turistické resorty na Zanzibaru nebo v džungli pod Kilimandžárem. I já byla naivní, když jsem si myslela, že přeci jako dobrovolníci máme mnohem větší šanci splynout s místní komunitou. Ano, je pravda, že jsme s některými z vesnice pracovali, mluvili, vařili, obědvali, hráli fotbal, potkávali se v kostele, ale pořád jsme byli těmi bílými návštěvníky s dolary v očích. Být mzungu (svahilsky běloch bez přesného určení původu) tak bylo jisté stigma, které zejména na tržišti, ve městě či v autobuse ztrojnásobilo běžnou cenu. Na druhou stranu nic, co by v jiných nejen rozvojových zemích nebylo běžné. Bohužel jsem se setkala i s tím,

Foto: Lucie Horáková

Foto: Lucie Horáková

že sami tanzánští dobrovolníci nás brali jako turisty, respektive bohaté bělochy, kteří mají během nepracovních víkendů neomezený rozpočet. Naším kamarádům jsme tak museli vysvětlit, že jsme si na celou cestu, účastnické poplatky a další náklady museli vydělat a ne všichni z nás byli sponzorováni rodiči apod. Odolné pevnosti stereotypů se tak bouraly na obou stranách.

4. Má ta práce smysl?

Nějakou dobu mi trvalo, než jsem se popasovala s konceptem workcampu v tanzanské podobě. Z Evropy jsme zvyklí, že se pracuje opravdu 5-6 hodin denně a odpoledne je často potřeba si po fyzicky náročné práci odpočinout. Tam jsme pracovali pozvolna, častokrát jen 3 hodiny denně a zbytek dne jsme trávili sdílením názorů, workshopy, výlety do okolí nebo návštěvou kostela. Jak ale vlastně má vypadat workcamp? Je pro tu danou komunitu cennější samotná práce dobrovolníků, nebo myšlenky, které se zrodí z mezinárodní diskuze? Není právě i způsob práce součástí kultury? Ano, tu školu na Zanzibaru jsme jistě mohli vymalovat během jednoho týdne a jet pryč, ale mělo by to vůbec smysl?

5. A co vlastně řekneme doma?

Do Tanzánie na workcamp vyjel s INEX-SDA letos celkem 4 dobrovolníci a jsem přesvědčená o tom, že každý z nás by tu svoji zkušenost z „Afriky“ vyličil jinak. Ve srovnání s cestami po Evropě je ale obzvlášť důležité, s čím přijedeme a jak o tom budeme mluvit. Právě proto jsem tento workcamp brala také jako jakousi misi, ze které přivezu depeši o krajině méně známé,

kterou se budu snažit citlivě komunikovat, protože bude pravděpodobně formovat jejich názor na celou Afriku. Velké téma stereotypů jsem pocítila na vlastní kůži, ale i tak mám radost, že si alespoň mé blízké okolí dokáže uvědomit, že ne všichni černoši utíkají do Evropy, že existuje i nějaká země na východě Afriky, odkud chodí pohledy, a že se odtamtud vrací lidi zdraví a šťastní. (Za nemalou část celé této úvahy musím poděkovat předodjezdovému setkání INEX-SDA, které mi pomohlo tuto zkušenost vnímat ve větším rozlišení). Workcamp v Tanzánii se pro mne stal prostředkem k vzájemnému učení, sdílení zkušeností a názorů, bourání zažitých představ, stal se též průvodcem tanzánskou kulturou, přírodou a jejími dennodenními rituály, a v neposlední řadě mi přinesl spoustu radosti, ostatně jako každý jiný workcamp. Jedte taky!

Lucie Horáková

je studentkou geografie a učitelkou hry na piano. Do spárů INEXu se dostala nejprve jako účastník a také vedoucí workcampů. Posléze absolvovala stáž ve vzdělávací sekci a nyní už je oficiálním členem inexistujícího týmu na pozici asistentky incomingu.

TO REMEMBER! ČTRNÁCT DNÍ VEDLE TÁBORA SMRTI

Vítejte v Chełmnu nad Nerem, vesnička na konci světa, jejíž populace tak tak přesahuje tři sta obyvatel. Nachází se přesně mezi Poznání a Łodzi a obě města jsou stejně z ruky. Krajina kolem je tak plochá, že máte horizont neustále na dosah a kam se podíváte, jsou jenom lány kukuřice. Právě sem se nacističtí pohlaváři rozhodli umístit úplně první tábor smrti. Že jste o Chełmnu nikdy neslyšeli? Nejste sami – byla to novinka i pro naše polské koordinátory.

Projekt na pomoc místnímu muzeu se zde odehrával úplně poprvé. Záviselo tedy na nás všech, zdali se bude v budoucnu opakovat – a musím říct, že lepší tým si nikdo z nás nemohl přát.

Podmínkou přijetí byl motivační dopis, a tím pádem se na projekt dostali především lidé s vlastní motivací, která je k tématu poutala. Jako nejstarší členka našeho týmu: třiašedesátiletá Irka Felicity, která celou cestu do Chełmna absolvovala na kole, její otec před válkou prchl z Prahy. Nebo dvaapadesátiletá Američanka Kelly, která měla mezi svými předky jak německé nacisty, tak německé židy. Řada ostatních studovala historii, naše koordinátorka měla titul z restaurování. Věk zmiňuji, protože pro mě bylo nové být součástí workcampu, který pokrýval celé věkové spektrum. Je to zcela jiný zážitek, než když se tým skládá z dvaceti letých „sigrů“.

Pro celý náš pobyt bylo nesmírně důležité, abychom si ve skupině rozuměli – povaha naší práce byla poměrně

Foto: Štěpánka Jislová

náročná. Chelmské muzeum kvůli své nevýhodné lokaci nedostává mnoho financí, a proto se v jejich skladu stále ještě nachází přes pět set krabic s osobními věcmi židů, které zde Němci zavraždili. Jedná se především o nádobí: hrnce, hrníčky, lžičky, ale i o mnohem osobnější věci, jako jsou rtěnky, hřebeny nebo žiletky. To všechno je třeba očistit od rzi a hlíny, sečíst a vyfotit pro další katalogizaci.

Pár dní nám trvalo, než jsme si zvykli. Tak blízko historii se člověk nedostane každý den a neustále nad námi visela myšlenka, že držíme v rukou osobní majetek lidí, kteří zemřeli hroznou smrtí – a to jen pár metrů od našeho pracovního stanu. Mnozí z nás pak nadšeně sahal po fyzicky náročnější práci, což bylo vyklizení zarostlého parku, který k muzeu přiléhá.

Jakákoli úzkost, kterou jsme pocítili při práci, se kompenzovala ve formě neskutečně luxusního ubytování. Strávili jsme pár večerů jen tím, že jsme vzpomínali na některé workcamps, kde jsme týden jedli přesolenou zeleninovou polévku, spali na zemi ve vlhkých sklepích... Kontrast k malebnému venkovskému penzionu, kde jsme přebývali. Nejenom že jsme bydleli

Ilustrace: Štěpánka Jislová

v pokojích, každý hezky ve vlastní posteli, ale dokonce se nám dostávalo i stravy z kuchyně paní domácí. A to hezky po Polsku: tolik masa, co jsem snědla za těch čtrnáct dní, normálně nesním ani za rok.

Další zvláštností pro mě bylo relativně velké množství volného času. Jak už jsem zmínila – kolem dokola nebylo skutečně vůbec nic. Bylo tedy na nás, abychom se po večerech zabavili. Hráli jsme pár tematických her, ale obecně bych uvítala, kdyby bylo podobného programu více.

Večerní sezení s ostatními jsou samozřejmě skvělá, ale bavit se jen jimi stále nelze. Nutno podotknout, že co se týče celodenních programů ve volných dnech, těch jsme si užili dosyta. Navštívili jsme solné doly, vypravili se do termálních lázní, vyzkoušeli vodní stezku pro kajaky. V rámci vzdělávací části programu jsme si prošli bývalé ghetto v Łodzi, zastávku Radegast a židovský hřbitov.

Čtrnáct dní uplynulo neuvěřitelně rychle a po těch dvou týdnech se z nás stala stmelená, skvěle fungující parta. Odhad naší spojky v muzeu, asistenta ředitele Andrzej, jsme překonali čtyřikrát – očistěných věcí bylo přes dva tisíce. Myslím, že nadšení ze spolupráce panovalo na obou stranách, a pokud příští rok v nabídce projektů uvidíte jeden v Chelmnu, radím vám: skočte po něm.

Štěpánka Jislová (22)

studuje na plzeňské fakultě designu a umění a nejvíc vzpomínek z jejích cest zůstává ve ski-cáku. Láka ji dálky a pak ji to zas táhne domů a takhle pořád dokola. Kdo nestopoval, jako by nežil, a osamělá cesta Balkánem ve dvě ráno vám dodá víru v lidi jako nic jiného!

POŠLETE NA WORKCAMP I SVÉ DĚTI ČI MLADŠÍ SOUROZENCE, NABÍZÍME WORKCAMPY I PRO NÁCTILETÉ...

Lucie Hloušková, 2 workcamps v Německu

„Nejprve tedy něco o mně: je mi 16 let a od malička žiji v Turnově. Od šesté třídy studuji osmileté gymnázium, teď jsem v sextě. ve škole mě nejvíce baví jazyky, což je jeden z důvodů, proč jsem se rozhodla vyjet do ciziny na workcamp. Učím se angličtinu a španělštinu (nově ještě turečtinu). ve volném čase se převážně věnuji fotografování a úpravě fotografií. Také se ráda setkávám s lidmi na akcích – koncertech/festivalech nebo se jen tak toulám venku a poslouchám muziku.“

Ve škole mě baví jazyky a chtěla jsem si je co nejvíce procvičit. Také samozřejmě poznat novou zemi, novou kulturu, seznámit se s novými lidmi. Vyzkoušet si, jaké to je cestovat sama a na nějakou dobu bydlet daleko od domova.

Co sis z workcampu odnesla, co ses naučila?

Hrozně moc! Vždycky jsem si říkala, že všechny ostatní kontinenty jsou hrozně daleko a nedokázala jsem si ani představit, jak tam lidé žijí, jak chodí do školy, co jedí... Dalo by se říct, že po workcampu se mi otevřely hranice a víc jsem se dozvěděla o světě kolem mě. Začala jsem

neuvěřitelně vzpomínky na lidi, které jsem tam poznala.

Co se ti na workcampu nejvíce líbilo a co bylo naopak nejtěžší, s čím ses musela vyrovnat?

Ani si nevzpomínám, že by bylo něco, co bych nedokázala překousnout. Asi jen to, že lidi, které jsem poznala, už nejspíš nikdy neuvidím... A možná taky sdílet jednu koupelnu se 14 lidmi. :-D

Líbil se mi ten nápad celého projektu – ano, pracovali jsme, ale ve výsledku nám to vůbec nevadilo, jelikož jsme se dohromady skvěle bavili.

Co bys vzkázala lidem, kteří o účasti

JAK JSME SE S RODINOU VYDALI NA WORKCAMP

Měli jsme to štěstí, že jsme byli vybráni na rodinný workcamp 2× po sobě. Dostalo se nám tam hodně hezkých zážitků, na které budeme ještě dlouho vzpomínat. Seznámili jsme se s několika výjimečnými lidmi, s kterými jsme tam trávili čas nebo si povídali. Asi si kladete otázku, jakým jazykem jsme se tam dorozumívali. Já vám na ni odpovím, byla to angličtina.

Každý den dopoledne jsme pracovali. Mně osobně to nejvíce bavilo v kuchyni, kde jsme vařili, pekli a připravovali různé dobroty. Inspirovala jsem se několika recepty.

Mezi moje oblíbené práce patřilo vytváření dekorací na festival, který se tam koná každý rok, anebo malování směrůvek na rozcestník.

Odpoledne jsme měli většinou volno a někdy jsme se vydali prozkoumat okolí. Buď s lidmi z workcampu nebo sami. Navštívili jsme například místní jezero a udělali jsme i výšlap k fosíliím.

Hezké vzpomínky máme i na internatní večer, kdy každý uvařil jídlo typické jeho zemi. My jsme udělali bramborák a měli jsme skutečně úspěch. Ten den byla zapálena i venkovní pec, kde jsme si s bráškou připravili a ozdobili vlastní pizzu podle svého gusta.

RODINNÝ WORKCAMP VE ZKRATCE:

- na workcamp jsou přijímány děti od 0–14 let (dle konkrétního projektu)
- pro přihlášení je nutné podat přihlášku pro každého člena rodiny
- děti do 14 let neplatí účastnický poplatek INEX–SDA
- rodinné workcamps mají často extra poplatek hostující organizaci 50–140 €
- za bezpečnost dětí na workcampu zodpovídají rodiče

Na workcampu se nám moc líbilo. Toto místo je samo o sobě kouzelné, je to úplná samota v horách obklopena skalními útesy. Možná se tam někdy vrátím, ale už jako účastnice teenager workcampu. Všem rodinám doporučuji vyzkoušet :-)

Zuzana Pazourková (12 let)

s rodiči a mladším bratrem se zúčastnila dvou workcampů ve Francii.

Foto: Lucie Hloušková

Měla jsi před workcampem nějakou zkušenost s dobrovolnictvím?

Neměla, tohle byla moje první. Ale věřím, že není poslední.

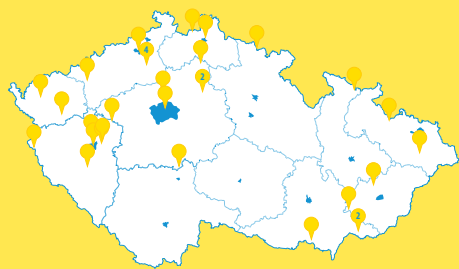
Proč jsi se rozhodla přihlásit na tento workcamp?

se více zajímat o zeměpis, vyzkoušela pár typických zahraničních jídel – a zároveň si odnesla recepty, naučila se pár slovíček japonsky, korejsky, italsky, turecky... Po příjezdu jsem se turečtinu dokonce začala učit. A samozřejmě jsem si odnesla

na workcampu teprve uvažují?

Určitě jeďte, je to příležitost, která stojí za to. A třeba se potkáme, já jedu příští rok určitě znovu!

V ČR pořádáme ve spolupráci s neziskovými organizacemi a obcemi každý rok více než 30 workcampů, kterých se účastní přes 300 dobrovolníků z různých zemí světa včetně ČR. Skupina 7–16 především mladých lidí žije po 2–3 týdny v dané komu-

WORKCAMPY V ČESKÉ REPUBLICE

nitě a pracuje na společensky prospěšném projektu. Podílejí se například na údržbě či opravách historických památek, ochraně životního prostředí, pracují s dětmi a seniory nebo se věnují bio zemědělství. Mnoho workcampů probíhá v malých obcích, kde dobrovolníci pracují ve veřejném prostoru a organizují různé aktivity spolu s místními lidmi. Mezinárodní dobrovolnictví takto v sobě spojuje příležitost k poznávání různých kultur a možnost přímé pomoci místním komunitám. Organizujeme také workcamps pro dobrovolníky 15–17 let. Do workcampů se ročně zapojí přes 60

dobrovolných vedoucích, kteří vedou mezinárodní skupinu dobrovolníků a stávají se prostředníky mezi dobrovolníky, místní partnerskou organizací a místními obyvateli. Podmínky pro vedoucí jsou: věk min. 18 let, komunikativní úroveň angličtiny a účast na školení vedoucích, které probíhá vždy na jaře.

Pro více informací o projektech v ČR nebo o tom, jak se stát místním hostitelem, vedoucím či účastníkem workcampu, navštivte webové stránky www.inexsda.cz nebo kontaktujte Renatu Míchalovou (projekty.cr@inexsda.cz).

WORKCAMPY V ČR PRO NÁCTILETÉ DOBROVOLNÍKY: INTERVIEWS

Have you been doing any other volunteering before?

No, I haven't but my sisters did the workcamp and take part in activities like that so I thought that I want also do it. And I was searching on the Internet for a workcamp for teenagers. It was quite hard because a lot of were for adults but I found this in Kysice and I decided to go.

So it was an option that you've found or you wanted particularly this project?

I think I had some other option but there were no places or something like that and Czech Republic is near Poland so I thought that maybe it's better option. And when I read about cultural activities I thought that maybe it's good for me because I'm interested in art.

When you come back home and you'll be telling your parents or friends about this workcamp what will you tell them, something that you've brought or learned here?

(laughing) Too many things I've learned... hard to say...but I think I will tell them about our trips because we have been to Pilsen and it was really great trip and we were in science center and we could make our own film and it was great to be honest...and we also were in a castle and it was also great...but I think, for example, I would like to tell them about work because for me it's great experience to work here in a forest, close to nature because I live in a city and here are lot of trees and it is beautiful place...and about people because we are together at the workcamp and we made

a group and I think its really nice.

And last question would be what was the best thing and what was something that was hard for you or challenging, that you had to cope with?

Challenging? I dont know. ...I really feel good in this place and with those people and when we are talking I have possibility to use my English to be brave and to be more opened because I'm not so talkative (laughing) and I'm quite shy I think..but here I can talk with these people and I can make friends and it's the most important thing., I think.

And something that was maybe surprising, difficult for you?

I think everything is a bit surprising because every day we make activities, we learn something new so I always feel very surprised about somethings and i think its great. But there wasn't any situation that I was disappointed or something like that.

Letos jsme uspořádali v ČR jeden workcamp určený pouze dobrovolníkům 15–17 let. Konal se na konci srpna v Kyšicích poblíž Plzně. Sedm dobrovolníků a dva vedoucí zde pomáhali obci s drobnými pracemi v lese. Kromě toho zorganizovali čtyři mezinárodní večery pro místní obyvatele a jedno odpoledne plné her pro místní děti. Po celou dobu workcampu také sbírali zapomenuté příběhy Kyšic a zároveň si sdíleli příběhy svých domovských měst.

What is your name?

My name is Alicja, but everyone calls me Ala.

Where are you from?

I'm from Poland. From Bytom, it's a small city in the south of Poland.

Foto: Jana Karasová

Sarah (17 let)

je též středoškolačka a pochází z Německa. Workcamp v českých Kyšicích byl už jejím druhým. Předtím pomáhala v přírodním parku v Belgii a moc se jí tam líbilo. Po studiích plánuje vyrazit někam do zahraničí, možná znovu jako dobrovolník.

What is your name?

Sarah.

Where are you from?

I'm from Germany.

What is your profession? What do you do in your life?

I don't know yet what I want to do after school, when I'm older. But directly after school I want to go abroad and maybe also do some voluntary work somewhere. But I dont know where I'll go.

But now you are student?

Yes.

Have you done any volunteering before?

Yes, I went to another workcamp in Belgium.

What did you do in Belgium, chat kind of work?

We were in natural park and we had to restore old houses there and also build signs for the road so that people will know where to go.

Why did you decide to take part in this workcamp?

Well, I wanted to do another one because it was really great last time...but there was no other camp actually in my holidays so there was just this opportunity..but also it

was really interesting to visit Czech Republic because I've never been here before.

When you come back to your home and your parents or friends will ask what you've brought from this project. What would you tell them? What you've experienced....something you can compact into short sentence

I've met very nice people from many countries all over the Europe and spent time with them..and also visited interesting places and also met Czech people which told pretty stories – that i would't experienced if I just stayed at home or just made at normal holidays at the beach

And last questions. What was the thing that you liked the most and what would be the most difficult thing that you had to cope with?

I really like the daily group life and conversations and I really like how the leaders make many activities, put lots of energy into this. ...And what I didn't like? Well there was some because the group was a bit dividing and I didnt like that. We didn't do everything all together but all in all, I am really satisfied.

MEZINÁRODNÍ WORKCAMP – MATIČNÍ 2000

Měli jsme tu čest pořádat první workcamp s Honzou Černým ve spolupráci s INEXem v Ústí nad Labem už v roce 2000. Tehdy jsme v Ústí působili pouze v mediálně exponované Matiční ulici. Od stavění a bourání slavné plotozdi neuběhl ani rok a my měli k dispozici jen malometrážní byt přímo v jednom ze slavných činžáků, který nám sloužil jako kancelář i klubovna dohromady. Málo místa na cokoli.

Dobrovolníky jsme nakonec ubytovali na karimatkách v krásnobřezenském kulturním středisku Corso, panelovém to hnuu uprostřed sídliště. V tom problém nebyl, horší to bylo se stravou. Od počátku bylo jasné, že náš rozpočet je napjatý a nebudeme si moci dovolit

Foto: Vít Kučera

jídlo dovážet, a že si tedy budeme muset vařit sami. Ale kde? Nakonec jsme se domluvili s rodinou ze suterénního bytu v Matiční, která nám ochotně zapůjčila kuchyň i s veškerým vybavením na celých 14 dní. To jsme ovšem podcenili místní ctižádostivost. Hned druhý den ráno jsme dostali vynadáno od dalších tří rodin, proč taky nevaříme u nich a tak jsme se raději uchýlili k tomu, že jsme každý den kuchtili jinde. Nakonec jsme se protočili celkem asi v 7 rodinách. Zahraniční dobrovolníci měli u místních takovou důvěru, že je tito ve svých bytech často zanechávali samotné a mezitím si odjížděli nakoupit, šli na úřad, k příbuzným apod.

Oproti následujícím ročníkům, kdy jsme už vlastnili v ulici nemovitost, v které jsme provozovali nejprve Komunitní centrum a nyní Nizkoprahový klub, a tudíž jsme část workcampu vždy věnovali drobným rekonstrukčním pracím, výmalbám kluboven apod., jsme se první rok soustředili jen na místní děti a jejich volný prázdninový čas. Jazyková bariéra nebyla nikdy nějakým výrazným problémem. Vždy pomohly ruce, nohy, příp. přispěchal český vedoucí. Pro děti to bylo poprvé, kdy se jim někdo bez předsudků o prázdninách věnoval, zkrášloval s nimi nevzhlednou lokalitu, bral je na výlety a hrál si s nimi v parku. Pro dobrovolníky bylo zase poprvé spát pod širákem pod skalním převísem, opékat si buřty na ohni a s báglem na zádech ujít 20 kiláků.

Na závěr campu jsme uspořádali velkou rozlučkovou slavnost mezi domy. Soutěžilo se, hrálo se a zpívalo. Jen oheň se nám malinko vymknul z rukou a na pětimetrovou vatra se přijel podívat i ústecký hasičský sbor. Naštěstí se nikomu nic nestalo.

V následujících patnácti letech pak došlo jen na vyvrknutý kotník, alergickou reakci po bodnutí včelou a pár odřenin.

Dobrovolníci z prvního workcampu se nakonec ukázali jako docela akční parta. Antropolog Nick z Ameriky se přijel

navštívit Chomutov, Karlín, Předlice a vystoupili i doma v Matiční. Romská 14 pak na pozvání další rok odjela zpívat do kavárna a klubů v Nantes a zúčastnila se i cirkusových workshopů. Naposledy jsem se s některými francouzskými kama-

podívat další rok znovu na workcamp a jeho návštěvu jsem mu oplatil o pár let později setkáním v Kansas City. Francouzka Nelly Dinel spolu s Belgičankou Séverine Micheroux a dalšími založila po příjezdu domů asociaci Joj Mamo (podle jedné z písní, která se stala leitmotivem celého workcampu) a následující rok přivezla do Čech hudební skupinu Les Rapapas a pouliční divadla OPA a Cie Papapye. Tyto soubory společně s naším dětským pěveckým sborem Romská 14

rády viděl na podzim roku 2014 v Nantes. Z původních pracovních návštěv se staly návštěvy mimopracovní, strávili jsme spolu i některé dovolené, mnohokrát se navštívili v Česku i ve Francii. Z jednoho workcampu se tak vyklubalo celoživotní česko-francouzské přátelství. A to je na workcampech to nejlepší.

Vít Kučera

Člověk v tísni, o.p.s. – pobočka Ústí nad Labem

Cie Papaya v Předlicích, foto: Vít Kučera

Archiv INEX-SDA

tetřívka. Pokáceli jsme asi 160 smrků, jestli jsme tím ale populaci podpořili, nemám tušení. Byla to ale tvrdá a pěkná práce. Tyto aktivity jsou většinou placeny příslušnými orgány ochrany přírody a z těchto prostředků pak financujeme náklady na nástroje, ubytování a stravování dobrovolníků.

Dvakrát jsme k sekání luk ještě značili hranice rezervace. Jedná se o velmi cennou část Českého lesa NPP na Požárech, rezervaci o rozloze téměř 80 ha.

Ve volném čase, především o víkendech - protože po těžké práci šest hodin na moc velkou pohybovou aktivitu není chuť - pořádáme výlety do pustého okolí nebo do některých zajímavých měst v okolí, třeba Mariánských lázní.

Dalšími aktivitami, na něž nám zbývá několik dní, jsou různé práce na údržbě

tábora. Sem patří dělání dřeva, oprava zařízení, především lávek a postelí v teepees. A pak balení celého tábora, doprava materiálu na místo, kam přijede nákladní auto.

Co se zlepšilo? Určitě angličtina.

Na prvních workcampech jsme dělali obrazové slovníčky v jazycích všech účastníků: tohle je kolečko, tohle hrábě a tak podobně, dnešní úroveň prakticky všech účastníků je mnohem lepší. Myslím, že to je mimo jiné tím, že studenti tráví část studií v zahraničí a tam komunikují především v angličtině.

Stále se zlepšuje i muzikálnost mnohých, na posledních workcampech bylo několik účastníků, kteří hráli moc pěkně na kytaru i jiné nástroje.

Pracovní morálka je, řekl bych, v průměru konstantní. Každý rok si ověřuji jedno empirické pravidlo, které jsem si

před lety uvědomil. Pochopitelně, že platí v průměru. Zní: Pakliže bychom vynesli HDP jednotlivých států a pracovitost jejich příslušníků, dostaneme monotónní rostoucí funkci. Nejpracovitější a nejspolehlivější jsou Němci, Japonci a nejhůře na tom jsou příslušníci východoevropských zemí. Když se nad tím zamyslíte, tak je to docela pochopitelné. Ostatně, kdo a jak by vysoké HDP (i když ke smysluplnosti tohoto kritéria lze mít zásadní výhrady, když neobsahuje měřítko udržitelnosti...) zajišťoval? Existují samozřejmě výjimky. To je dobře. Nelze všechny házet do jednoho pytle jenom na základě toho, odkud jsou!

Velká většina hodnotí workcamp pozitivně. Říkají, že se zde naučili mnoho nových věcí. To mě těší. Když je zájem, tak někdy večer účastníkům vyprávím o mé hlavní práci - obnovitelných zdrojích energie nebo cyklech v přírodě.

Milan Smrž, EUROSOLAR.CZ

Chemik, energetik a ekolog. V sedmdesátých a osmdesátých letech působil na Katredě energetiky VŠCHT. Nyní je předsedou národní sekce a viceprezident Evropské asociace EUROSOLAR. Píše, překládá a přednáší o potřebě zásadní změny našeho chování. Věnuje se ekologické výchově dětí a mládeže. Ve svém životě uspořádal přes šedesát letních táborů s ekologickou tematikou.

ŠESTNÁCT WORKCAMPŮ V ČESKÉM LESE

První workcamp jsme pořádali v roce 2000 a od té doby jsme ani jeden rok nepolevili. První workcamp vedla jako campleaderka Bára a byla tam s koněm. Od té doby tam žádné tak velké zvíře nebylo.

Workcampů jsme tedy uspořádali již šestnáct, rok za rokem patří již tradičně do našeho letního programu a doufám, že budou ještě pokračovat, alespoň by se mi to tak moc líbilo.

Naše zkušenost je pozitivní, určitě moc pozitivní. Asi to není tak úplně obvyklé,

slyšel jsem i o horších zkušenostech, ale máme své podmínky: žádný alkohol na táboře a pouze vegetariánská jídla. Naše vstupní požadavky jsou pro mnohé zvláštní a zpočátku třeba ne úplně srozumitelné. Časem jim ale většina přijde na chuť a jsou spokojeni.

A co těch šestnáct let workcampů v Českém lese stále děláme? Až na výjimku jednoho roku kosíme louky za účelem podpory biodiverzity – především chráněných druhů květin (vstavačů). A jednou jsme káceli stromy na loukách, abychom biotop adaptovali pro vymírající populaci

Foto: Archiv INEX-SDA

Foto: Archiv INEX-SDA

SIMONA'S EVS IN PRAGUE

I'm sitting at Náplavka riverbank on one of the last summer days of 2015. Having in mind the given task to write an article which I have delayed till the very last moment, watching Vltava sparkle in the sun and wondering how to capture the essence of what has happened over the last few months since I arrived to Prague and became a European volunteer. After having read several articles on the given topic, I realized that writing is a little bit like cooking – you can read the cookbook but nothing can prepare you for the real cooking experience. So, let me start from the beginning and bear with me even if this attempt will turn into a confused stream of consciousness rather than a serious article...

My "reality" somehow ended at the end of the last year when my last fix term contract was over. Since I have never lived or worked abroad for a longer time period and European voluntary service programme had been present in my

mind for some time, I decided to take action. Becoming a European volunteer seemed like a perfect opportunity to skip another cycle of a job seeking and gave me the possibility to leave everything behind and change the environment for some time. The selection process was quite smooth (although confusing), but there was another thing. Before leaving (I always considered myself the champion of making wrong decisions) I started to ask myself questions... But, how can I contribute to the work of my receiving organization if I do not have any particular experience with any NGO work? What will my future colleagues be like? And most importantly, what would it be like to spend a whole year abroad without having "my people" around me?

And then, on one sunny morning, I came to Prague. Not many weeks later I noticed that staying in Prague feels like being at home. It is a beautiful city with impressive architecture. There is something going on all the time, various events, places waiting to be discovered, coffee shops with delicious cheesecakes, bookstores with all the books waiting to be read... My work day usually starts at 10 a.m. which is perfect for a morning person like me who never underestimates the power of caffeine. Long journeys with trams which sometimes feel like a meditation or a perfect space for reading a book, exploring the city when dusk is falling and street lights go on, long walks along the river and running or roller skating in one of the parks are just some of my favorite free time activities. It is impossible to talk about my experience without mentioning the people here; I became a part of the INEX–SDA team, I have the best roommate, there are new friends and their stories that I got to know. Sometimes I just wonder how happy I am to have this opportunity, how everything is crazy and new and what is going to be next on my to do, to visit list.

My work at INEX–SDA is centered around a well-established project called Football for Development. Though the initial months I worked mainly with the preparations (administrative work and budget overview, hours and hours at the foreign police office, communication with this year's ambassadors, etc.) for a moth-long campaign joined by a team of 12 ambassadors coming from the Czech Republic and Kenya. Now, when the campaign is over, there are no words which could truly describe what happened during the 35 days which I spent with

Foto: Anna Štindlová

a group of 17 amazing people. Serious fight over "rohliky", midnight canoeing of the rescue team, a lot of laugh and happy children faces, candle lightening in a mysterious Hartenberg castle, delicious blueberry dumplings, "morning refreshments" because of the missed bus or film quotes before sleeping are just some of the memories which will stay with me for the rest of my life.

Time here in Prague has really passed by swiftly, and I can't believe there are only few months left till the end of this adventure. I am looking forward to spend all four seasons in Prague, especially autumn with chestnuts tress and a view of a birch in the wind through my window. I had a rather hectic timetable during these months: events, trainings, language courses, office and field work and of course travelling and fun. I would recommend EVS to everyone who wants to experience international volunteering, discover and learn something from emotions and problems that will appear in the most common situations. Like Milan Kundera wrote in one of his novels leaving is like "an invisible broom wiping away everything familiar" which gives you an opportunity to be more open-minded, discover things on your own and appreciate those once took for granted.

Simona Janež

EVS Volunteer in INEX–SDA from Slovenia

HOW I LEARNT CZECH IN THE HOSPITAL

For an EVS volunteer exploring Czech culture and language belongs to the daily life. However, sometimes it may happen that it doesn't go in the "usual" way. Moving to Czech Republic I was eager and motivated to learn Czech, but in my deepest dreams I had never expected that the place where you learn Czech in the fastest way is...a hospital.

A nice May morning. Jumping on a bike to go to the work. First time on a bike in Prague. Excited as bike lovers usually are when the bike season starts. Going down the Letná hill. On a bike road. Home straight and then suddenly stairs appeared. No chance to brake on time. Booom. Craaash. Auaaaaa. Ambulance. Welcome to the hospital.

This is how my never ending adventure with Czech hospitals started. After arriving to the chirurgická ambulance I thought I was lucky because the doctor could speak English. You can only imagine how shocked I was when one older sestřička came to me with a question: „Máte pojištění?“ „Máte what?!?!“ – I replied. After 2 months in Czech Republic I was advanced enough to know the conjugation of mít but pojištění? Never heard this word before. "Insurance." Oh insurance. Couldn't she say it at the beginning? But how to explain her that EVS volunteers have a private insurance and need to pay first the invoice directly and then make the reimbursement with the insurance company? Thank God, my colleague came with help. It's always useful to have someone who can translate for you. Even if the person cannot be present, you can always try to call her or him. :)

After leaving the hospital the period of months long check-up started. And the period of repeating sentences. When you learn Czech, you have to wait for quite a long time to get familiar with the medical vocabulary as the lesson "U doktora" is more or less the lesson number 9 in course books. Here are some useful phrases that may "save your life" in the hospital. :) When you come with the sentence "Do you speak English?", you will most probably see a scared sestřička saying "Ooo anglicky...to bude problém." and desperately searching for another sestřička's help with "Mluví tady někdo anglicky?!". If you hear this, you already know that next time you have to say „Dobrý den, přišla jsem na kontrolu.“ And don't forget that the answer to the question "Máte evropskou kartičku?" is "Ne, nemám. Potřebovala bych účet a zaplatím sama." Every time you go for

the check-up to the ambulance, you will have a pleasure to meet another doctor. All of them are very curious what happened to

you. So be prepared to explain them what the cause of your injury was. And so I learnt the sentences that I won't forget till the end of my life "Spadla jsem z kola." and „Mám zlomený malíček.“ Beside the language barrier problem be careful because you may meet some strange doctors that want to prescribe you antibiotics for their friend's name. They are just too lazy to deal with your insurance because it's different then the Czech one they are used to. Never allow this! Firstly, it's forbidden! Secondly, the insurance company will not reimburse you any prescription which was not for your name.

Whatever kind of strange situation may happen in the hospital, don't forget that EVS is a learning process. My adventures in the hospital taught me that you break the language barrier in the cases when you have to communicate and there is no one to help you. You realize that you know more words then you have ever expected, and that using hands, legs and any kind of body language is helpful. And in the end you are so happy because you are able to understand doctor's words "Nepotřebujete další kontrolu." And few months later you jump on a bike again. :)

Anna Fatyga

EVS Volunteer in INEX–SDA from Poland

MÁ EVROPSKÁ DOBROVOLNÁ SLUŽBA (EDS) V PŘENÁDHERNÉ AKVITÁNII

...a tak se stalo, že jsem se začátkem října 2014 ocitla v té nejrozsáhlejší a nejkrásnější vinné oblasti Francie – v Akvitánii, a to v malé vesničce jménem Saint-Caprais de Bordeaux, která je jen 20 km vzdálená od kulturního a historického města Bordeaux. Zvolila jsem si a byla jsem přijata na projekt, jehož obsahem je práce s dětmi v družině a ve volnočasovém centru. Velkým plusem při rozhodování pro mě bylo, že Concordia Aquitaine vlastní velký dům pro dobrovolníky.

Jelikož jsem přijela do víkendového setkání všech letních pomocníků na workcampech pořádaných Concordii

(ve Francii se neplaceným dobrovolníkům říká bénévoles), tak jsem hned zpočátku měla příležitost se seznámit s lidmi, kteří byli všichni velmi přátelští, komunikativní a moc rádi se podělili o vlastní zkušenosti s Concordií. Byli také ochotni zodpovědět všechny otázky a vysvětlit vše v angličtině, protože moje francouzština v té době byla zapomenuta někde v daleké minulosti. A já si tak okamžitě uvědomila, že jsem se ocitla někde, kde je vítán každý ochotný pomocník, a ze všech těch vyprávění jsem cítila, že se všichni do Concordie stále rádi vrací a že mnoho dobrovolníků po dokončení jejich EDS zůstalo ve Francii a nadále s Concordií spolupracuje.

 Erasmus+
EVROPSKÁ DOBROVOLNÁ SLUŽBA

Evropská dobrovolná služba (EDS) je příležitostí vyrazit na 2–12 měsíců do zahraničí a pracovat jako dobrovolník v neziskové nebo státem zřizované organizaci. Můžeš se zapojit, pokud je ti 17–30 let, máš trvalé bydliště v ČR nebo v partnerské zemi (země EU, Norsko, Island, země jihovýchodní Evropy) a zajímají tě oblasti jako ochrana životního prostředí, práce s mládeží, sociální integrace, umění, kultura a kulturní dědictví, volnočasové aktivity, sport a mnohé další. Evropská dobrovolná služba je financována z grantového programu EU Mládež v akci – Erasmus+.

Aktuální nabídku volných projektů a informace o tom, jak se přihlásit, najdeš na: <http://www.inexsda.cz/cs/projekt/evropska-dobrovolna-sluzba-1> <http://www.inexsda.cz>.

Pokud se chcete dozvědět víc, pište Nikolovi Zdraveskimu (evs@inexsda.cz).

Foto: Petra Mirajová

Mezi nově přijatými dobrovolnicemi byly další dvě slečny – Leva z Lotyšska a Reyhan z Turecka. Dalším spolubydlicím byl Viktor ze Švédska, který začal svou EDS už pár měsíců před námi, takže se ochotně od první chvíle stal naším průvodcem života v Concordii. Kladným bodem výběru byla také zahrada, jež náleží k domu. Concordia má v tuto chvíli pod záštitou EDS tři druhy projektů. První je ten můj s dětmi, dále je to práce s hendikepovanými lidmi a třetím je projekt s názvem Tools for life, jehož součástí jsem se také mohla neoficiálně stát. Díky Viktorovi jsem se naučila spoustu věcí o zahradničení, práci se dřevem, stavěním, opravováním a hlavně vše kolem tzv. sustainable living. Je pro mě nesmírně důležité a přínosné mít příležitost pracovat na dvou projektech zároveň. Po pěti měsících můžu pravdivě říci, že jsme si všichni mezi sebou vytvořili opravdu skvělá přátelství, která se jen tak nepřetrhají, a to je pro mě asi tou největší odměnou, jež mě tu mohla čekat.

Náplní mé práce (já to nenazývám prací, spíše je to takové malé hobby;-)) je hrani si s dětmi před a po vyučování. Takže s nimi hrají různé hry – a hlavně se pro ně snažím vymýšlet různé aktivity. Co se týče učitelů, animátorů a ředitelů škol a center, nejde je popsat jinak, než že jsou všichni moc milí, ochotní a velmi trpěliví. Představí vás, seznámí vás s chodem centra a vždy se vám snaží vyjít vstříc. Stanete se opravdu součástí jejich pracovního kolektivu a cítíte, že jste potřební a že i vaše slovo má nějakou váhu. Vaše nápady jsou vítány a podporovány, protože pro děti je každé oživení něčím výjimečným. Časová náročnost „práce“ je opravdu

minimální. Pracujete ráno 7:30–9:00 a poté 16:30–18:30, tedy kromě středy, kdy je to 7:30–9:00 a poté 12:00–18:00. Takže přes den se s radostí můžu věnovat svým zájmům a poté i programu Tools for life, jehož hlavní náplní je oprava nářadí, které se poté posílá do zemí třetího světa, dále udržování zahrady v chodu, projekty s dětmi na téma ekologie a zahradničení atd. Můžete si prostě vytvořit cokoli, co vás napadne, jelikož je tu k dispozici ateliér a dílna se všemi potřebnými věcmi pro tvořivou náladu. Každou středu mám

Petra Mirajová (26 let): „Nedávno jsem dokončila své zážitky naplněné dobrovolnictvím ve vinařském a ústřicovém ráji Francie, v Bordeaux, s projektem Evropské dobrovolné služby. Léto jsem strávila jako vedoucí dvou mezinárodních workcampů pořádaných ve Francii, což opravdu považuji za velmi intenzivní a lidmi nabitě dobrodružství, na které jen tak nezapomenu, což samozřejmě platí i o roční EDS. A aby dobrovolnictví nebylo málo, tak jsem i poté na pár měsíců zůstala ve Francii a starám se o chod pedagogické zahrady v neziskové organizaci nedaleko Toulouse. Jsem člověkem zvědavým, neschopným žít bez kultury, kavárny, filmů, olivového oleje, cestování a čtení čehokoli co obsahuje písmenka. Vystudovala jsem ekonomickou fakultu v Plzni, poté pracovala v knihovně v našem pražském velkoměstě a když už kancelářské práce bylo dost, odjela jsem přes helpexchange (www.helpexchange.cz) strávit dva měsíce „prací“ a cestováním po Itálii a Korsice.“

také hodiny francouzštiny, které probíhají ve škole v Saint-Caprais.

Má EDS trvá přesně 11 měsíců a je rozdělena do dvou etap. Prvních osm měsíců pracuji s dětmi a poté se na dva letní měsíce stávám vedoucím animátorem na dvou workcampech pořádaných organizací, což je to nejlepší zakončení EDS, které si jen můžete představit. Poznáte tolik úžasných lidí z odlišných krajů a tito lidé se stanou vašimi přáteli na hodně dlouhou dobu, protože vás spojuje stejné dobrodružství a hlavně podobný pohled na svět.

A co takhle děláme ve volném čase? Máme každý svůj vlastní pokoj, takže když chcete být chvíli o samotě, vždy máte místo, kde se „ukrýt před světem“ a věnovat se svým zájmům a povinnostem. Když potřebujeme načerpat nějakou tu dávku kultury, vydáváme se do Bordeaux, ve kterém vždy najdeme fajn věci ke zhlédnutí či k podniknutí. Velkou součástí naší EDS je samozřejmě průzkum neoladitelné francouzské kuchyně, na kterou si někdy zajdeme do restaurací, ale jen výjimečně, protože to není levná záležitost. Hlavně se společně pokoušíme vařit nějaké ty francouzské i nefrancouzské dobroty – nebo jen koupit ústřice, sýr na trhu a k tomu samozřejmě sklenku bílého vína. To vám je teprve den:-). A jelikož žijeme ve vinném království, nesmíme zapomenout na návštěvu vinařství, která jsou opravdu úplně všude a vy, ať chcete, nebo ne, už navždy budete vědět, co to je pít opravdu výborné víno. A jelikož se nacházíme v přenáděné zemi, jež je plná kouzelných míst, tak se opravdu snažíme jednou za čas vyrazit probádat námi neprobádané. Někdy je to na kole, ale většinou vyrazíme autem, které máme jako dobrovolníci neustále k dispozici. Pořádáme společné večery a barbeque, tematické večery, sem tam nějaký sport a film, také se vzájemně snažíme doučovat jazyky.

Z vlastní zkušenosti mohu EDS jen a jen doporučit, pokud si opravdu chcete vyzkoušet žít v jiné zemi, zdokonalit se v cizích jazycích, užít si skvělou zábavu s lidmi, kteří se stanou důležitou součástí vašeho života, ať už chcete, nebo ne. Pokud cítíte, že prožíváte takové období vašeho života, kdy vám připadá, že stojíte na rozcestí a že potřebujete přestávku a najít čas na přemýšlení o tom, co chcete dále v životě dělat, zkuste opravdu zavážit nad tímto řešením, protože díky EDS získáte spoustu kontaktů a informací o tom, co vše můžete v budoucnu podniknout. Zda pokračovat dál jako dobrovolník či cestovat do dalek nebo začít znovu studovat v zahraničí – možnosti se nabízí opravdu mnoho.

Petra Mirajová

DOBROVOLNICKÝ KLUB INEX–SDA (DOK) ANEB PŘIPOJ SE!

CO TO JE DOBROVOLNICKÝ KLUB – DOK?

Dobrovolnický klub INEX–SDA (DoK) je platforma pro nové pojetí dobrovolnictví. Na rozdíl od mezinárodních dobrovolnických aktivit, které INEX–SDA zprostředkovává, se jedná spíše o lokální angažmá, jehož dobrodružnost tkví v něčem jiném než v poznávání nových neznámých krajín. A v čem že tedy? DoK pravidelně realizuje zajímavé akce, jako jsou workshopy, debaty, semináře, výjezdová setkání atd. Navíc je místem, kde získáte možnost realizovat své vlastní nápady. V DoKu nejste pouhou součástí týmu pracujícího na společném díle, ale rovnou tvůrci obsahu, kteří mohou rozhodnout o všem počínaje tématem projektu a konče detaily jeho provedení. Za projekt nesete plnou zodpovědnost,

ale také sklízíte plody jeho úspěchu. Ve skupině pracující na projektu můžete přijmout jakoukoli roli, jedno však mají všechny společné – projekt je vaším dílem a žádná vnější autorita vám do něj nemůže mluvit. INEX–SDA vám poskytne zázemí a pomoc, jste to ale nakonec vždy vy, kdo projekt táhne. Činnost v Dobrovolnickém Klubu není jen o pomoci druhým, ale v první řadě o zdokonalování sebe sama, získávání nových zkušeností a osobním růstu. Od založení na jaře 2011 Dobrovolnický klub úspěšně dokončil 17 dobrovolnických projektů. Kolik se jich přidá letos?

Od založení na jaře 2011 Dobrovolnický klub úspěšně dokončil 14 dobrovolnických projektů. Kolik se jich přidá letos?

Zajímá tě dobrovolnictví? Chceš být v kontaktu s podobně naladěnými lidmi a rozvíjet své dovednosti? Líbilo by se ti realizovat nápad na vlastní aktivitu s podporou zkušené organizace?

Pokud si alespoň na jednu z otázek odpovídáš „ANO!“, je zakotvení v DoKu tou správnou volbou.

Na sezonu 2015/16 připravuje DoK rozličné akce:

- **Debaty:** pravidelné, na zajímavá témata
- **Vzdělávání:** seberozvojové semináře a Dobrovolnická Akademie
- **Setkávání:** projektových skupin a víkendová setkání dobrovolníků

...a mnoho dalšího. Mimoto plánujeme průběžně rozjíždět nové projektové skupinky DoKu. O aktuálně fungujících skupinách se můžete dočíst v rozhovorech na následujících stranách.

Jak se do DoKu zapojit? Je to jednoduché!

- Připoj se k nám na Facebooku www.facebook.com/dobrovolnickyclub a sleduj novinky či pozvánky na akce DoKu.
- Přihlas se k odeírání našeho měsíčního newsletteru!
- Napiš koordinátorce na dobrovolnickyclub@inexsda.cz, máš-li rovnou nějaký nápad nebo potřebuješ nasměrovat – ráda poradí.

VYMAZLENÁ APLIKACE IM-PROVE JE TU PRO TEBE!

Rok 2015 byl pro INEX–SDA průlomový, neboť se nám poprvé podařilo vykročit na zcela neprobádanou půdu počítačových programů a mobilních aplikací. Velkým tématem posledních roků je mapování kompetencí, které se dají rozvíjet díky dobrovolnictví, a díky INEX–SDA je nyní na světě aplikace, která umožní podívat se

na tuto otázku ze zcela nového úhlu a pomůže rozvoj svých kompetencí nejen zmapovat, ale udělat z toho dokonce napínavou hru.

Na rozdíl od nejrůznějších studijních deníků a kompetenčních portfolií nabízí naše aplikace IM-PROVE vyladěnou kombinaci možnosti svobodně hodnotit

sám sebe, ale zároveň i názorného systému, který umožní chápat souvislosti mezi situacemi, do kterých se při dobrovolnickém angažmá lze dostat, a dovednostmi, na kterých se tím pracuje. Máte možnost vybrat si ze sedmi dobrovolnických rolí (např. dobrovolník v globálním Jihu, DoKař či vedoucí projektu) tu, která nejlépe popisuje vaši zkušenost, a aplikace vám sama nabídne přehled situací, do nichž byste se v dané roli mohli dostat. Své zvládnutí dané situace pak budete moci ohodnotit na pětistupňové škále a přidat i deníkový záznam, který vám umožní si situaci za pár měsíců opět vybavit. Aplikace

pak provede přepočítání a ukáže vám, jak jste se posunuli ve svých dovednostech. Pokud například zdárně vyřešíte konflikt ve vaší skupince dobrovolníků, ihned uvidíte, jakým způsobem to přispělo k vašim komunikačním dovednostem. Role budete moci samozřejmě libovolně měnit, a jak se jimi budete posouvat, budete sledovat i vaši cestu ke stále lépe rozvinutým dovednostem. V tuto chvíli obsahuje aplikace IM-PROVE přes 160 situací vedoucích ke dvanácti klíčovým kompetencím, použitelným v dalším profesním životě (např. práce s médii, projektové řízení, cizí jazyk apod.), a plánujeme její další růst a rozšiřování.

Říkáte si, že to je sice pěkné, ale že v takové aplikaci je riziko vzniku spousty chyb jako například špatně spárovaných situací a kompetencí? Že je určitě spousta situací, na které jsme při tvorbě aplikace zapomněli? Máte pravdu, a proto bychom rádi vás všechny přizvali k tomu, abyste se

Ondra Bradáč: „S dobrovolnictvím jsem začal až ve 24 letech, kdy jsem vyjel na zahraniční workcamp. Ale následující čtyři roky byly jízdou na téhle vlně - účast i koordinace projektů v Dobrovolnickém klubu, první workcamp v roli vedoucího, stáž v INEXu, role školitele, další workcamp... Než jsem se rozkoukal, zjistil jsem, že pracuji v INEXu a koordinuji projekt zaměřený na spojení dobrovolnictví a vzdělávání. Tak to bylo až do letoška. Nyní pracuji ve firmě Profimedia jako metodik interaktivního vzdělávání přírodovědných předmětů a jsem členem a aktivním zájemcem o dění kolem INEX-SDA. Dobrovolnictví chápu ze všeho nejvíc jako vzdělávací aktivitu – a to mě na něm taky nejvíc baví.“

na zdokonalování aplikace sami podíleli. Jak na to? Předně si aplikaci **stáhněte a začněte používat** :) Přijdete-li na chybu, aplikace vám umožní poslat nám o tom report, a my následně provedeme úpravy. Rok 2016 bude ve znamení ladění aplikace na tu nejvyšší úroveň.

A co bude následovat dál? Také vám vždy vadilo, že dobrovolnictví často není bráno vážně a možné zaměstnavatele je těžké přesvědčit o tom, co se díky němu vlastně učíme? **IM-PROVE má potenciál to změnit a díky ní se budeme moci relevantně zapojit i do společenské diskuse o významu a přínosu dobrovolnictví pro rozvoj mladých lidí.** Možná i díky vám bude mít za pár let dobrovolnictví mnohem lepší zvuk a renomé!

Aplikaci si můžete stáhnout na následující adrese: www.inexsda.cz/im-prove.

Ondra Bradáč

INTERVIEW: SKUPINKA „FIREMNÍ ODPOVĚDNOST“

Kdo je kdo:

Agnes Tolescu – původně z Rumunska, žije v Praze. Od devíti do šesti se živí jako analytička ve firmě, po práci mění svět v oblasti sociální odpovědnosti firem a když má čas a inspiraci, učí se umění. **Markéta Jelínková** – Češka z Vysočiny, žije v Praze. Pracuje jako projektová manažerka, ve volném čase se snaží pracovat na nápadech k udržitelnosti, které má v hlavě už nějakou dobu.

English version (original) Short profile of the respondents:

Agnes Tolescu – originally from Romania but living in Prague, I am a Pricing Analyst from 9 to 6, a CSR “world changer” after work and an art apprentice when there’s time and inspiration.. **Markéta Jelínková** – from the Czech Republic, the Highlands, now living in Prague. I work as a Project Manager, in my free time trying to work on my sustainability consulting ideas which I am having in head already for a long time.

What was your first experience with INEX? When was it and what have you experienced?

Agnes: I never had a direct experience with INEX, a friend recommended to contact the organization and get involved in it’s projects, as it’s international, cool and english friendly. And she was right! **Markéta:** I have visited a seminar for volunteers about 2 years ago.. I have experienced multicultural friendly environment with committed people.

What brought you to the Volunteers Club (DoK) afterwards?

Agnes: A drive to contribute to the community I’m living in.

Markéta: A will to change CSR from its philanthropic focus towards being responsible more through companies’ core business. I found out trying to do it

with more like-minded people would be more fun and of course more ideas and activities...- that is why this DoK group was created:)

How did your DoK project actually begin?

Agnes: Markéta had an old idea of making this project in the CSR area and, through Ondra, the INEX coordinator at that time, I found out about it, liked the idea and got involved. And it all started with a brainstorming meeting in Souterrain and Markéta’s tiny piece of paper taking notes that only she can read :P

Markéta: Exactly!))... After one INEX seminar, I went to talk to Ondra and Dag-

Firemní odpovědnost

je název projektové skupinky Dobrovolnického klubu INEX-SDA, která vznikla v roce 2015. Hlavním záměrem členů skupinky je osvěta zejména mezi zaměstnanci firem, že společenskou odpovědností firem (CSR) se nerozumí jen filantropie, ale zejména realizace core businessu dané firmy odpovědným způsobem. Ve svých aktivitách se zabývají firemní odpovědností v environmentální a sociální oblasti: <http://www.inexsda.cz/cs/clanek/CSR-2015>.

mar about my ideas regarding making CSR more core business focused and we talked about how to make it happen. We have agreed that the best way would be make it a project, involving people who are also interested in this topic. So then one-by-one:), Petr, Kuba and Agnes, have joined and now we are a great project team:)

Tell us something about the project itself - what are you focused on and what are the activities in 2015?

Agnes: Our project is focused on raising the awareness and activating people to

be more socially and environmentally responsible within the companies they work for and not only. The activities we planned for this year mainly consist in developing a CSR funds distribution efficiency tool, creating working skills for the unemployed, raise awareness of the climate change effects through debate.

Markéta: Our project Firemní odpovědnost is focusing on making employees aware that the way they are working and deciding in their company can be more sustainable and that they can change the behaviour of the company from its inside to some extent. It is needed to be a “sustainability change agent” and always try to see things taking this into account (while deciding among more options etc.). The activities in 2015 so far: Trying to find out ways to make Naplavka more ecological (idea of reusable cups etc.), web to connect NGOs’ projects focusing on sharing expertise and know-how of companies with SMBs, including our idea of helping unemployed through special courses. And we are planning a seminar on CSR through core business.

Choose the most important thing, what the project taught you so far. What is it and why?

Agnes: Teamwork, compromise and cooperation.

INTERVIEW: „CAMPWAY“

Karolína Ptáková: „K dobrovolnictví jsem se dostala přes děti, baví mě práce s nimi a jejich nadšení pro věc. V DoKu patřím k projektu CampAway!“

Jaká byla vaše první zkušenost s INEXem? Kdy to bylo a co jste s námi zažili?

Moje první zkušenost byl workcamp ve Španělsku ve vesničce Parcent, bylo to před dvěma roky a renovovali jsme historicky významnou lesní cestu. **Co vás pak přivedlo k Dobrovolnickému klubu (DoK)?**

Do Doku jsem se přihlásila na dobrovolnickém večírku v Hubu. Na workcampu se mi líbilo a chtěla jsem nějak dále pokračovat. Líbila se mi myšlenka projektu Kukátko do škol (nyní CampAway!). **Jak vlastně váš DoKařský projekt začal?** Prapůvodní myšlenka byla – vřaf se zpátky na svou střední a poděl se o zážitky ze svého workcampu.

Marketa: Teamwork and its added value - teamwork provides inspiration, new ideas, energy..

Your group works in English – how do you manage? :)

Agnes: everyone is fluent and comfortable with English so absolutely no problem :) **Marketa:** I am really glad we are an international group :) I love languages and unfortunately, now at work I do not use them very much so it is great we need to use English while working on our project Firemní odpovědnost.

Play prophets: What are your visions for the future? Are there any dreams you wish to come true within your project?

Agnes: Our vision is having impact on more and more people, enabling their responsibility and contributing to a more ethical society.

Marketa: Yes, we would like to go step-by-step from our current activities to make even bigger impact. When we find out for example something is working for Naplavka, we would like to enhance widening it for other areas/places as well.

Do you have any message to the people, who have a project idea but are afraid to begin?

Agnes: I think that with a bit of determi-

Povězte nám něco o projektu samotném – na co se zaměřujete a co v roce 2015 děláte?

Cílem projektu je rozšířit povědomí o workcampech a dobrovolnictví mezi žáky středních a vysokých škol. V rámci CampAway! jsme letos uspořádali 11 besed, s některými školami se nám podařilo navázat dlouhodobější spolupráci, např. Gymnázium Opatov. Získali jsme nové nadšené dobrovolníky pro prezentování, pro které jsme vyrobili prezentační manuál a uspořádali workshop, kde si mohli vyzkoušet své prezentační schopnosti nanečisto. Založili jsme FB skupinu, pro lepší komunikaci, sdílení dojmů a postřehů z jednotlivých besed. Společně s grafikem jsme stvořili propagační plakát.

Jaká je zatím nejdůležitější věc, kterou vás projekt naučil? Proč?

Projekt mě naučil pracovat ve skupině, pomohl mi uvědomit si, že každý máme nadání na něco jiného a když své síly spojíme dohromady, můžeme dělat velké věci. **Zahrajte si s námi na věstce: Jaké jsou vaše vize do budoucna? Je nějaký sen, který si v rámci projektu chcete splnit?** Chtěli bychom pokračovat v nastaveném tempu, získat nové dobrovolníky pro spolupráci, rozšiřovat základnu škol. Stále se

nation, with some different people with the same purpose, great things can be done!

Marketa: do not be afraid and start a project :) With more people, even if some of the activities would not work out, it would not be a problem since other ideas will come up definitely - this is also my view for our project..

Why would you recommend involvement in DoK to your friends?

Agnes: It’s a valuable way of spending time, with smart people full of great ideas, talking about stuff that matter and ultimately making a change which helps the world be a better place :) **Marketa:** Definitely, doing something to make positive changes for the environment and community is much better than doing nothing:)

projektem bavit a při schůzkách objevovat nové pražské kavárny.

Snem je, aby se náš bývalý vedoucí Honza Hurych, který nám odjíždí na Erasmus do Londýna, vyfotil s plakátem CampAway! v Buckinghamském paláci :)

Co byste vzkázali lidem, kteří mají projektový nápad, ale obávají se začít?

Spojte své síly s lidmi, kteří mají nadšení pro stejnou věc. Nebojte se požádat o radu, zkuste oslovit skupiny, kterým už se jejich projekty podařilo rozjet, třeba nás:)

Proč byste doporučili zapojení do DoKu vašim kamarádům?

Protože potkáte podobně smýšlející lidi, vzájemně se můžete nenásilnou formou naučit věci, které jste se ve škole nenaučili.

CampAway

je projektová skupinka, vzniklá při Dobrovolnickém klubu INEX-SDA v roce 2014. Sdružuje aktivní dobrovolníky, kteří rádi rozvíjí zejména své prezentační dovednosti – CampAway totiž prezentuje zážitky z workcampů na školách a snaží se tak pro dobrovolnictví nadchnout další mladé lidi. Více na <http://www.inexsda.cz/cs/clanek/campaway-2014>.

JIŽ 10 LET KOPEME ZA LEPŠÍ SVĚT!

Kampaň Fotbal pro rozvoj letos již podesáté kopala za lepší svět. Emotivní měsíc plný workshopů, fotbalu, zábavy, férovosti a přátelství zasáhl celkem 7 regionů a nespočet hráčů a fanoušků. Projekt navazuje na zahraniční iniciativy, které se snaží využívat integračního a vzdělávacího potenciálu fotbalu. Vždyť nemůže být náhoda, že tento sport je tím nejvíce populárním na celé planetě! Jak se ale projekt Fotbal pro rozvoj zrodil a vyrostl do nynější podoby?

Zrod nové myšlenky

Je 2. červenec 1994, v USA vrcholí mistrovství světa ve fotbale a Kolumbií právě otrásá šokující zpráva o vraždě Andrése Escobara. Gól vstřelený do vlastní branky stál slavného fotbalového obránce život a podlomená pověst světového fotbalu je tímto násilným činem definitivně sražena na kolena. Když se o této smutné události dozvídá Jürgen Griesbeck, Němec žijící v kolumbijském Medellínu, rozhodne se očistit násilím a korupci pošpiněnou pověst oblíbeného sportu. Úspěšně bourá léta budované zdi nevraživosti mezi soupeřícími drogovými kartely a využívá fotbal jakožto symbol tolerance a poro-

zumění. Tento koncept se v následujících letech šíří po mnoha zemích světa.

První krůčky

Píše se rok 2006, kdy se toto revoluční využití fotbalu dostává i do povědomí České republiky. Robin Ujfaluši, dobrovolník v rámci programu GLEN, se vydává na stáž do keňské metropole Nairobi. Tam se setkává s aktivitami místní organizace MYSA, která je jedním ze světových průkopníků myšlenky využívání fotbalu pro rozvojové účely a není náhodou, že byla v minulosti dvakrát nominována na Nobelovu cenu za mír. Robinovi se myšlenka jiného rozměru fotbalu velmi zalíbila a hned po návratu hledá způsob, jak koncept fair play fotbalu přenést i do České republiky. Ve spolupráci s Českou rozvojovou agenturou zakládá projekt Fotbal pro rozvoj a ještě v témže roce přijíždí první skupina keňských dobrovolníků.

Budování tradice

Mladí zástupci keňské organizace MYSA v rámci své cesty po České republice předvádějí ohromující výkony nejen na hřišti. Zároveň s fotbalovými zápasy totiž organizují workshopy a semináře na místních středních školách, kde se setkávají se svými českými vrstevníky i jejich rodiči a přibližují jim svůj život v keňských slumech. Společně hledají odpovědi na palčivé otázky týkající se globálního světa a budují silná pouta a přátelství. Do zavedení projektu nastupuje v roce 2009 jako koordinátor Pavel Žwak, který dostává Fotbal pro rozvoj i za hranice České republiky a zapojuje projekt do několika nadnárodních iniciativ. Pod vedením Pavla si kampaň si buduje silné jméno na lokální i mezinárodní úrovni.

Foto: Archiv INEX-SDA

FOTBAL PRO ROZVOJ

Již desátou fotbalovou sezonou proběhla osvětová kampaň Fotbal pro rozvoj, kterou realizuje INEX-SDA ve spolupráci s keňskou organizací Mathare Youth Sport Association (MYSA). Projekt Fotbal pro rozvoj, jehož patronem je bývalý český fotbalový reprezentant Tomáš Ujfaluši, se snaží prostřednictvím fotbalu sblížit mladé lidi z různých sociálních skupin a přiblížit jim globální problémy dnešního světa. S myšlenkou kampaně přišel Robin Ujfaluši, bratranec Tomáše, který se v roce 2006 coby dobrovolník vydal na stáž do keňské metropole Nairobi, kde se setkal s aktivitami místní organizace MYSA, jež byla mimo jiné dvakrát nominována na Nobelovu cenu za mír. Způsob, jakým MYSA využívá fotbalu jako vzdělávacího prostředku, se Robinovi natolik zalíbil, že se rozhodl přenést tento koncept do České republiky. Během měsíční osvětové kampaně se napříč celou Českou republikou vydává česko-keňský tým dvanácti ambasadorů s cílem motivovat mladé lidi, aby se aktivně zajímali o dění ve svém blízkém okolí i ve světě. Projekt je dlouhodobě realizován díky prostředkům České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

stážisty, který přicestuje zapojit se do projektu na dlouhé tři měsíce a během svých cest po zapojených regionech připravuje půdu pro start kampaně.

Jdeme dál

Fotbal pro rozvoj postupně vyrostl ve velmi živý projekt, se kterým během let kopala za lepší svět celá řada institucí, škol, slavných fotbalistů, fotbalových klubů i médií. Během své desetileté historie se stal symbolem férového přístupu ve sportu i každodenním životě. Zapsal se do povědomí mnoha regionů a vybudoval si širokou základnu fanoušků, byl svědkem mnoha emotivních setkání a napsal mnoho úžasných příběhů. Neradno však usnout na vavřínech, Fotbal pro rozvoj se neustále vyvíjí. Poslání však zůstává stejné: kopeme za lepší svět!

NAŠI FOTBALOVÍ AMBASADOŘI

Foto: Archiv INEX-SDA

Nový ročník kampaně Fotbal pro rozvoj přinesl další generaci ambasadorů z Keni a České republiky. Tato energická partička byla plná nadšení, smelování nemělo dlouhého trvání a všichni byli natěšení na měsíční dobrodružství. Během svého putování organizovali workshopy i fair play fotbalové turnaje a předváděli nacvičené divadelní scénky či taneční vystoupení. Po náročném loučení se všichni rozjeli do svých domovů, plní zážitků a cenných životních zkušeností. Jak ale vypadalo jejich očekávání na samém počátku kampaně? A co nám o sobě prozradili?

Zeptali jsme se jich na pár jednoduchých otázek.

1. Můžeš nám krátce o sobě něco říct?
2. Co se ti vybaví, když se řekne Keňa/Česká republika?
3. Co si myslíš, že ti kampaň Fotbal pro rozvoj dá do života?

Daniela Šnejdarová

1. Ahoj, jmenuji se Daniela, bydlím v Přerově a je mi 20 let. Mám ráda fotbal, cestování a jídlo.
2. Vybaví se mi Safari a velká zvířata.
3. Určitě mi přinese zkušeností, poznání nové kultury a přátel. Může mě také zbavit předsudků.

Robert Imanga

1. Mám rád interakci s odlišnou kulturou a s lidmi z odlišného prostředí.
2. Úplně jiný svět – máte tu metro, tramvaje... To u nás v Keni nenajdete.
3. Očekávám, že mi ukáže lidi z odlišné

kultury, také očekávám, že se naučím novým schopnostem. A už dokonce umím nějaká česká slovíčka: Ahoj, dobrý den, pivo... Je to celkem sranda.

Zuzana Koláčná

1. Jsem velice nadšená, že jsem součástí této kampaně a nic víc vám už po ránu nejsem schopná říct.
2. Vidím krásné, vysoké Keňany a Keňanky, jak tancují ve svých krojích. Přesně tak, jak můžeme vidět v různých dokumentech.
3. Určitě mi dá spoustu nových přátel, zážitků, zkušeností a skills. Vezme mi však iluze...

Leah Muoki

1. Je mi 34 let, mám ráda, když dětem vyprávím různé pohádky, také však ráda vařím a hraji fotbal.
2. Krásná země, ve které funguje ekonomika. Jsou zde také krásná města.
3. Více schopností, poznávání přírody v České republice a poznávání nové kultury.

Dominik Voráč

1. Jak již víte z nadpisu, jmenuji se Dominik, a jelikož jsem v našem PR teamu, tak musím odpovídat na otázky, které jsem si sám vymyslel, což není moc příjemné (smích). To je asi vše.

2. Splněný sen; před rokem jsem četl knihu Běhání s Keňany a včera jsem s jedním takovým běhal...

3. Samozřejmě mi dá spoustu zážitků – tak jako všem. Dá mi však také nový náhled na život, protože vidím, jak se dokážou Keňané životem neskutečně bavit.

Macrina (Majo) Achieng

1. Mám ráda poznávání nových přátel a také vymýšlení nových nápadů.

2. Krásná země.

3. Určitě mi přinese mnoho nových nápadů, díky teambuildingovým aktivitám poznám novou kulturu a samozřejmě očekávám neustálé hraní fotbalu.

Monika Zábojníková

1. Ahoj, jsem Monika, je mi 24 let a miluju fotbal.

2. Běhání, tanec, temperament.

3. Dá mi nové přátele, zkušenosti a zážitky.

Steven Macharia

1. Jmenuji se Steven a pracuji v agentuře, která testuje lidi, zda jsou nakaženi onemocněními HIV a AIDS. Jinak mám rád fotbal, plavání a společnost.

2. Odlišní lidé, dobrý život a celková odlišnost kultur.

3. Pomůže mi porozumět a ocenit jinou

kulturu, poznat místa, na která bych se jinak nedostal.

Jakub Křiško

1. Jmenuji se Jakub, je mi 26 let a bydlím v Hněvotíně u Olomouce. Mám rád sport a vzhledem k tomu, že studuji rozvojová studia, je pro mě radost být součástí takové kampaně, jako je právě Fotbal pro rozvoj.

2. Teplo, příjemní lidé, tanec, radost, běžci, energie a rozdíl mezi bohatými a chudými.

3. Dá mi příležitost se obecně rozvíjet, umožňuje mi poznat nové lidi a seznámit se blíže s keňskou kulturou. Také díky kampani mohu poznat sám sebe, učit se od svých nových kamarádů a cestovat.

Jackson Mandela

1. Pocházím z hlavního města Keni, Nairobi. Moje matka je z kmenu Luhya, otec z kmenu Luo.

2. Vybaví se mi hlavně tato kampaň, protože díky ní mám možnost odcestovat do této země, ve které se tolik liší od místa, ve kterém žiji.

3. Samozřejmě zážitky, ale také se chci naučit to, jakým způsobem řeší Češi své

problémy. Také očekávám, že se naučím, jakým způsobem díky fotbalu pozitivně působit na lidi.

Tomáš Jelínek

1. Nemůžu, právě totiž snídám (smích); ne, teď vážně. Je mi 26 let, stále ještě studuji na VŠE v Praze. Rád sportuji, nejradši mám však fotbal a také si rád zaplavu.

2. Běh

3. Kampaň mi už teď dala nové přátele a díky ní můžu více poznat africkou kulturu, se kterou jsem se doposud v takové míře nesetkal. Hlavně však můžu díky fotbalu šířit myšlenky fair-play.

Laura Achieng Rapenda

1. Je mi 25 let, narodila jsem se v rodině se sedmi dětmi, ve které jsem ta nejmladší. Mám ráda poznávání nových věcí a přemýšlení nad novými nápady.

2. Hlavně velké rozdíly mezi touto zemí a Keňou. A máte tu levné pivo.

3. Hodně vědomostí a zkušeností.

Foto: Archiv INEX–SDA

DANCAN OTIENO: „VŠECHNO SE DÁ ZVLÁDNOUT SNADNĚJI, POKUD SE MÁ ČLOVĚK NA KOHO SPOLEHNOUT.“

Foto: Archiv INEX–SDA

Zatímco většina „fotbálového“ týmu ještě seděla v kanceláři a věnovala se dokončování posledních detailů 10. ročníku kampaně Fotbalu pro rozvoj, náš letošní keňský stážista Dancan Otieno alias „Moi“ už brázdil Českou republiku a vedl sportovně-vzdělávací workshopy během přípravné jarní tour. Diskutoval se zaměstnanci nízkoprahových zařízení, učil, jak vyrábět plastový „jwala“ míč, vařil keňské speciality a vymýšlel zajímavá sportovní cvičení, kterými si před samotným turnajovým měsícem získával více a více mladých nadšenců. Při jedné z návštěv v centrále INEX–SDA se nám ho navzdory jeho nabitému programu podařilo na pár minut odchytnout.

I když je Tvé jméno v nairobské organizaci MYSA (Mathare Youth Sport Association) všeobecně známé, v Čechách Tě vidíme poprvé. Tvá evropská zkušenost však přímo navazuje na tu africkou. Můžeš nám ji trochu představit? V MYSE jsem od svých 14 let a do její činnosti se aktivně zapojuji již deset let. Začínal jsem na hřišti, ale postupně jsem se v hierarchii naší organizace pracoval výš. Spolu s několika dalšími dobrovolníky jsem byl vyslán na turnaj F3 fotbalu do Norska a do Nizozemska. V Nizozemsku jsem náš tým vedl s kapitánskou páskou a k naší velké radosti se nám podařilo v turnaji zvítězit. Momentálně se věnuji především projektům spojeným s prevencí HIV. Povědomí o této nemoci se snažíme šířit právě prostřednictvím

fotbalu, sportovních aktivit a workshopů. Kromě toho se Tvoje pozornost zaobírá několika směry. Dobrovolnické aktivity propojuješ s placenou prací a naopak. Ano, každý můj pracovní den je roztržitý do několika částí. Brzy ráno chodím na trh, kde doplňuji zboží do svého second-handu s oblečením. Dopoledne a časné odpoledne trávím v MYSE, obvykle v kanceláři nebo na hřišti s děckama. Jelikož mě do jisté míry fotbal živí, po večerech trénuji nebo hraji zápasy. Občas chodím s kolegy do terénu a pomáhám s testováním krve osob, u nichž hrozí HIV virus.

Díky svým desetiletým zkušenostem si schopen zhodnotit efektivitu sportovně-vzdělávacích projektů, jakým je i Fotbal pro rozvoj. Jaký dopad mají tyto projekty na Tvoji komunitu? Myslím, že podobný jako zde v České republice. Fotbalové hřiště a sportovní aktivity, které vedeme, využíváme jako alternativní prostor pro život. Snažíme se, aby děti a mládež při fotbale získali znalosti, které jim budou skutečně užitečné. Učíme je především respektu, toleranci a týmovému přístupu k čemukoliv, čemu se věnují. Ať už jsou na hřišti nebo si žijí své každodenní životy, snažíme se jim ukázat, že vše se dá zvládnout snadněji, pokud se má člověk na koho spolehnout. Po konci jarní tour, jejíž úspěch ležel z velké části právě na Tvých ramenou, Tvůj pobyt v ČR neskončil. Jakými aktivitami jsi zaplnil zbytek svého pracovního pobytu? Poté, co jsme dokončili přípravnou tour, se k české skupině ambasadů přidali moji kolegové z MYSA a začal událostmi nabitý Turnajový měsíc. Během něj jsem pomáhal, s čím bylo třeba, ať už s organizací, managementem nebo se samotnými turnaji.

FOTBALOVÝ KVÍZ

1. Keňané byli velmi šikovní při hře na africké bubny, a tak se snažili alespoň částečně předat svůj um dál. Tuší někdo, jak se těmto bubnům říká ve svahilštině?

3. Na fotografii probíhá workshop v dětském domově v Maštově – dětem byly rozdány papírky a tužky. Uhádnete, co měly nakreslit/napsat?

5. Během kampaně se každoročně představujeme na jednom ze známých českých hudebních festivalů. Tušíte, o který festival se jedná?

2. Jedním z fairplay pravidel na pražském turnaji byla hra s jednou rukou pod dresem. Tipnete si, z jakého důvodu bylo zvoleno právě toto pravidlo?

4. Letos jsme v Nairobi natáčeli dokument při návštěvě našich přátel a kolegů z organizace MYSA. Víte, jak se tento dokument jmenuje?

6. Fotbálek hrající se během naší tour se v několika věcech zásadně odlišuje od klasického fotbalu. Uhádnete, o kterou specifickou činnost (zachycena na fotce) se jedná?

Odpovědi: 1. Ngerua 2. Jeden z hráčů měl zlomenou ruku. 3. Co si představují pod pojmem Afrika. 4. Malá domů 5. Malá domů 6. Pozdávavá reflexe

FOTBAL PRO ROZVOJ NA NÁVŠTĚVĚ V NAIROBI

Štěpán Kyncl, koordinátor projektu Fotbal pro rozvoj, vyměnil voňavé české jaro za proměnlivé rovníkové podnebí a spolu s kameramanem Ondřejem Šálkem a zakladatelem projektu Robinem Ujřaluším se v dnech 11. – 24. 4. 2015 vydal do keňské Nairobi. Během pobytu se blíže seznámil s fungováním organizace MYSA (Mathare Youth Sports Association), se životem v slumech i s tím, k čemu a jak přesně využívají iniciativní mládí Keňané fotbal. Kromě toho spolu s novým keňským kolegou, stážistou Dancanem Oumou, vybral šestici letošních keňských ambasadorů, se kterými se jste se mohli potkat

na všech oficiálních dnech Fotbalu pro rozvoj. V následujícím interview vám přinášíme několik zajímavých postřehů ze Štěpánovy pracovní cesty.

Na fungování projektu Fotbal pro rozvoj se podílí již 6 let a spolupráce s kolegy z organizace MYSA pro Tebe není novinkou. Našlo se něco, co Tě i přesto v centrále této organizace překvapilo? Jak hodnotíš dopad jejího více než 20letého účinkování na slumy Mathare? Organizaci MYSA a způsob jejího fungování již nějakých pár let znám pouze zprostředkovaně. Tentokrát jsem však měl poprvé možnost vše poznat na vlastní kůži.

Návštěva knihovny v Mathare

Nejvíce mě překvapilo, jak systematickým způsobem je do fungování MYSA zapojena samotná mládež. Struktura je postavena tak, že mládež se zásadním způsobem podílí na řízení celé organizace. Jsem přesvědčen, že koncept řízení organizace samotnou cílovou skupinou je velmi unikátní a bezpochyby to velmi ovlivňuje dopad veškerých aktivit na místní komunitu. MYSA má dlouholeté zkušenosti se spojováním sportu a vzdělávacích aktivit. Co považuješ za největší přínos této organizace pro projekt Fotbal pro rozvoj?

Zástupci MYSA za námi každý rok přijíždí sdílet své zkušenosti a pomáhají aktivizovat místní mládež. Spolupráce s MYSA nás stále posouvá dále a v mnoha směrech inspiruje. Za největší inspiraci považuji schopnost využívat nástroj fotbalu na poli sociální práce a systém zapojení mládeže do dlouhodobých aktivit.

Slumy Mathare mají asi půl milionu obyvatel a jsou důležitou součástí hlavního města Keni. Jaký dojem na Tobě zanechaly? do jaké míry ovlivňuje MYSA život v této části Nairobi?

Vzhledem k tomu, že se u mě jednalo teprve o první návštěvu Nairobi, neodvažuji se

Fotbalový trénink

soudit, do jaké míry MYSA ovlivňuje život v Mathare. Podle reakcí Robina jsem však mohl usoudit, že za těch deset let od jeho první návštěvy se leccos změnilo. Kvalita prostředí se zlepšila a samotná komunita se na tom aktivně podílí. Dnes například v Mathare probíhají uklízecké práce dobrovolnických skupin, které organizuje samotná vláda. A to je bezpochyby cesta,

kterou před lety ukázala právě MYSA. Jaké základní rozdíly pozoruješ mezi fungováním projektu Fotbalu pro rozvoj a činnostmi MYSA?

Jak jsem již na začátku zmínil, MYSA nás inspiruje svou schopností zapojovat mládež do kontinuálních aktivit a také způsobem, jakým se mládež na řízení organizace podílí. V tomto vidím největší rozdíly a byl bych rád, kdybychom se tímto směrem vydali také.

Během deseti let fungování projektu v ČR se ukázalo, že mladí lidé na projekt reagují pozitivně a rádi se do něj zapojují. S jakou reakcí se u své cílové skupiny setkávají pracovníci organizace MYSA? Naprostá většina pracovníků MYSA vychází právě z cílové skupiny této organizace, každý z nich byl v minulosti též aktivním dobrovolníkem. Z mnohaleté činnosti MYSA vzešlo mnoho profesionálních fotbalistů a trenérů, lidí s vysokoškolským

vzděláním nebo i pracovníků ve státním sektoru. Aktivní zapojení do MYSA je mnohdy cestou ke kvalitnějšímu životu na poli vzdělání či zaměstnání.

Během dvou týdnů strávených v Keni si se mimo jiné zúčastnil výběru letošních keňských ambasadorů fotbalového týmu Fotbal pro rozvoj. Co při jejich výběru rozhodovalo?

Každý z členů výběrové komise posuzoval podle jiných faktorů, což je dobře. Například v mém případě nehrála tak významnou roli znalost struktury MYSA, ale spíše motivace, se kterou se účastník do projektu hlásí. Také bylo velmi zajímavé posuzovat individuální schopnosti účastníků, které poté budou velmi důležitým faktorem pro stavbu celého týmu.

Co Tě na keňské povaze nejvíce oslovilo a s čím si měl naopak problém? Co považuješ za základ úspěšné spolupráce Keňanů s Čechy?

Těžko se mi na tuto otázku odpovídá, možná neumím rozlišovat jednotlivé národy podle jejich povahy. Rozdíly v povaze vnímám spíše individuálně, a to i v případě sociálních nebo kulturních rozdílů. Po letech zkušeností s fungováním česko-keňského týmu ambasadorů jsem přesvědčen, že základ úspěšné spolupráce je schopnost tolerance zmíněných kulturních či sociálních rozdílů nebo i osobních potřeb. To však považuji za základ úspěšné spolupráce v jakémkoliv případě.

Štěpán Kyncl

je od roku 2014 koordinátorem projektu Fotbal pro rozvoj. Na projektu se v dřívějších letech podílel jako ambasador a dobrovolník v organizačním týmu.

FOTBAL PRO ROZVOJ MÁ ZA SEBOU 10 LET!

Kopali jsme za lepší svět, pořádali workshopy a koncerty, tancovali a potkali mnoho zajímavých lidí. Podívejte se, jak jsme si to užívali...

Foto: Archiv INEX-SDA

Foto: Archiv INEX-SDA

SEMINÁŘE A ŠKOLENÍ

Několikrát do roka pořádáme školení a přípravné semináře pro naše dobrovolníky, kde se může zapojit opravdu každý, kdo má chuť udělat něco prospěšného pro druhé a zároveň se přitom něco nového naučit. Pokud chcete vést mezinárodní projekt, pojedte na třídní školení vedoucích, kde se dozvíte praktické informace o workcampech a naučíte se pracovat se skupinou. Pro dobrovolníky vyjíždějící do zemí globálního Jihu existují přípravné víkendy, které poukazují na úskalí těchto projektů, ale zároveň také nabízejí příklady dobré praxe. Pro ty, kdo se zajímají o globální rozvojové vzdělávání, připravujeme semináře GLEN. Pokud se chcete stát lektorem a dále se rozvíjet

v této oblasti, zúčastněte se školení školení, kde se naučíte různé metody a techniky práce s lidmi. Nezapomínáme ani na dobrovolníky, kteří se vrátili z projektu. Každoročně na podzim se koná víkendové setkání vedoucích projektů v Česku a také evaluační setkání účastníků workcampů v zahraničí, kde je možné vyměnit si svoje zkušenosti a případně se zapojit do dalších dobrovolnických aktivit. Naše nabídka vzdělávání není konečná, další semináře nabízíme v průběhu roku. Kromě toho, že jste na těchto akcích vždy vítáni jako účastníci, vás rádi uvitáme jako pomocníky při koordinaci. Více informací na vzdelani@inexsda.cz.

Foto: Archiv INEX-SDA

ŠKOLENÍ A VZDĚLÁVACÍ AKCE 2015

Školení vedoucích mezinárodních dobrovolnických projektů v ČR

- 2 víkendová školení
- 1 jednodenní školení
- 4 individuální školení
- 1 seminář zdravotní péče
- 1 ponávrátové setkání
- 1 setkání pro zájemce

Přípravná setkání a semináře pro dobrovolníky odjíždějící na projekty v zemích „globálního Jihu“

- 2 dvoudenní setkání
- 2 víkendová setkání (GLEN)
- 1 pětidenní ponávrátový seminář RENEW (GLEN)
- 6 individuálních přípravných seminářů
- 1 ponávrátové setkání účastníků dobrovolnických projektů v zahraničí

Vzdělávací semináře Dobrovolnického klubu

- Prezenční dovednosti
- Propagace a práce s médii
- PR, marketing a campaigning
- Zážitek pedagogika
- Time – a selfmanagement
- Delegování a projektový management
- Mentoring

Informační setkání pro nováčky

- Setkání v Praze
- Setkání v Brně
- Setkání v Olomouci
- Setkání v Hradci Králové

Dobrovolnická akademie – workshopy

- Grafická facilitace
- Online nástroje
- Bloomova taxonomie
- Elevator pitch
- Buď efektivní!
- Mohli jsme to zvládnout líp? (zpětná vazba)
- Jak na pracovní pohovor?

Debaty v Kampusu

a další akce v Praze:

- Zodpovědnost za vzdělání: Kdo ji nese?
- Vedení workcampů
- Dobrovolnictví a škola
- Jenom foťák nestačí
- Zahájení sezóny workcampů: Zakousni se do dobrovolnictví
- INEXhub – Podzimní setkání dobrovolníků
- Bez práce nejsou koláče
- 3 debaty na téma Cílů udržitelného rozvoje/Sustainable Development Goals

JE DOBROVOLNICTVÍ PRO VŠECHNY? SNAŽÍME SE, ABY BYLO

„Dobrovolnictví je pro mě příležitost, jak se pokusit pomoci ostatním, i když jsem to většinou já, kdo pomoc potřebuje,“ říká Katka, která letos v létě vyjela poprvé na workcamp. Katka je na vozíku a z počátku pro ni bylo těžké uvěřit, že by její účast byla možná. Kromě bariérovosti mnoha míst, kde se workcampy konají, byl otázkou i typ práce, do které by se mohla zapojit, doprava na místo a finance.

Díky naší kampani **Dobrovolnictví pro všechny**, darů od donorů a pomoci asistentky se podařilo všechny nejistoty a obtíže překonat a Katka strávila dva týdny na workcampu ve slovenské organizaci Barlička. V rámci kampaně podporujeme lidi se zdravotním postižením, z dětského domova, s onemocněním nebo ze znevýhodněného prostředí a věříme, že všichni

mají mít příležitost dostat šanci k získání zkušeností a zážitků na dobrovolnických projektech. Počátky naší snahy o podporu dobrovolníků se speciálními potřebami sahají do historie INEXu, systematictěji se inkluzi věnujeme posledních 5 let. Za tuto dobu už vyjelo 31 dobrovolníků na dobrovolnický nebo vzdělávací projekt do zahraničí – někteří i vícekrát, a naopak 23 dobrovolníků přijelo ze zahraničí do ČR.

Začali jsme spolupracovat s organizacemi, které pracují s lidmi s fyzickým, mentálním či sociálním znevýhodněním a díky jejich spolupráci můžeme dobrovolníka nebo dobrovolnici před odjezdem lépe připravit právě s ohledem na handicap a vymyslet také zapojení po návratu. Že je příprava důležitá, potvrzuje i Jitka, která je na vozíčku a vyrazila jako dobrovolnice do Vídně: „Tehdy jsem rozličné obavy

měla, ale nakonec všechno dobře dopadlo. Takže od té doby vím, že když se chce, tak všechno se nějak vyřeší a v tomto ohledu už se moc nebojím.“ Jitka se díky této zkušenosti začala věnovat tématu inkluze v dobrovolnictví a do Vídně se vrátila jako lektorka školicího cyklu k inkluzi.

Je úžasné, když se dobrovolníci z projektu vrátí nadšení a motivovaní k něčemu novému, ať už tady doma, nebo k dalšímu dobrovolnickému projektu v zahraničí. To samozřejmě platí pro všechny dobrovolníky, ale u těch, kteří nemají vždy stejné příležitosti jako většina, máme radost dvojnásobnou.

„Můžete si zkusit spoustu činností, od kterých vás vaše okolí v dobrém zrazovalo. Poznat nová místa a hlavně získat nové přátele. A ještě jedna věc, tyto zkušenosti mi zvedly sebevědomí!“ říká Hanka, která je po dětské obrně. Hanka absolvovala první workcamp v Itálii před několika lety, pak vyjela na roční Evropskou dobrovolnickou službu a několik výměn mládeže a nyní si založila vlastní firmu pro grantové poradenství. A že lze skvěle zapadnout do party dobrovolníků jako jediná neslyšící, dokazuje Monika: „Asi třetí, čtvrtý den se se mnou slyšící začali bavit. Byli zmatení. Viděli poprvé neslyšícího, ale měli zájem se mnou komunikovat. Vztahy byly lepší a lepší, cítili jsme se jako rodina.“ Workcampy propojují světy, které by se ji-

nak nepotkaly. Jejich prostředí podporuje porozumění a dává vzniknout přátelstvím. Umožňuje nám poznávat a učit se. Kampaně a sbírku koordinuje Jana Koňasová.

V roce 2015 se workcampů zúčastnilo 22 lidí se znevýhodněním, a to díky finanční podpoře soukromých dárců. Děkujeme rodině Orlických, zaměstnancům firmy McKinsey & Company a dobrovolníkům.

Přidej se k nám a pomoz nám pomáhat! Přes web darujspravne.cz nebo přímo sbírkový účet: 2400797206/2010 můžeš podpořit dobrovolníky se znevýhodněním. Děkujeme!

O ŠPANĚLSKÉM DOBRODRUŽSTVÍ S MONIKOU GOLDEFUSOVOU

Jak tě napadlo jet do Španělska?

No, protože moje kamarádka byla na jiné dobrovolnické službě a mně se to moc líbilo. Něco takového mě vždycky lákalo.

Proč sis vybrala Španělsko?

Původně jsem chtěla jet mimo Evropu, ale dokud jsem měla požadavky, nebyla nabídka. Když jsem potom byla nenáročná, tak těch nabídek bylo mnohem víc. Jelikož jsem měla být mezi slyšícími a právě ve Španělsku nabídli tlumočníci, vybrala jsem si Španělsko.

Tlumočnice tam s tebou jela z Česka?

Ne, byla to španělská tlumočnice, ale uměla mezinárodní znakový systém. Tak se mi věnovala. Byla jsem jediná neslyšící mezi slyšícími, její přítomnost mi hodně pomohla.

Jak tě vlastně slyšící přijali? Jak s tebou komunikovali? Přes tlumočnici, nebo jak?

První den byl těžký. Byla jsem oddělená. Cítila se osamělá. Potom s tlumočnicí se to postupně zlepšovalo. Asi třetí, čtvrtý den se se mnou slyšící začali bavit. Byli zmatení. Viděli poprvé neslyšícího, ale měli zájem se mnou komunikovat. Snažili se naučit mezinárodní prstovou abecedu. Díky tlumočnici jsme se víc sblížili a potom jsem se s nimi už bavila sama pomocí abecedy, někdy i znaků. Bylo to fajn. Vztahy byly lepší a lepší, cítili jsme se jako rodina.

Jak jsi tam tedy těch 14 dní strávila?

Moje práce spočívala v tom, že jsme pod hradem dělali vykopávky a nalézali různé vázy, kosti a další artefakty. Museli jsme je vyhledávat, a když jsme něco našli,

odevzdali jsme to, a oni si to potom někam odvezli. Dny většinou vypadaly tak, že ráno jsme pracovali, následoval oběd a potom byly různé aktivity, nějaký program.

Podařilo se ti něco najít?

Ano, hodně věcí! Například jsem našla čelistní kost.

Jela bys ještě na nějakou jinou dobrovolnickou službu, nebo ti to stačilo takhle jednou?

Určitě bych ještě jela, protože díky dobrovolnické službě jsem získala mnoho nových zkušeností. Určitě budu hledat nějakou další aktivitu a znovu pojedu pryč. **Jestli někteří neslyšící budou chtít také někam vyrazit, myslíš, že dostanou takovou příležitost?**

Pokud budou mít opravdu zájem a budou hledat, tak určitě ano. Určitě by měli jet. Fandím jim, protože takové zkušenosti jsou opravdu k nezaplacení. Určitě to zvládnou.

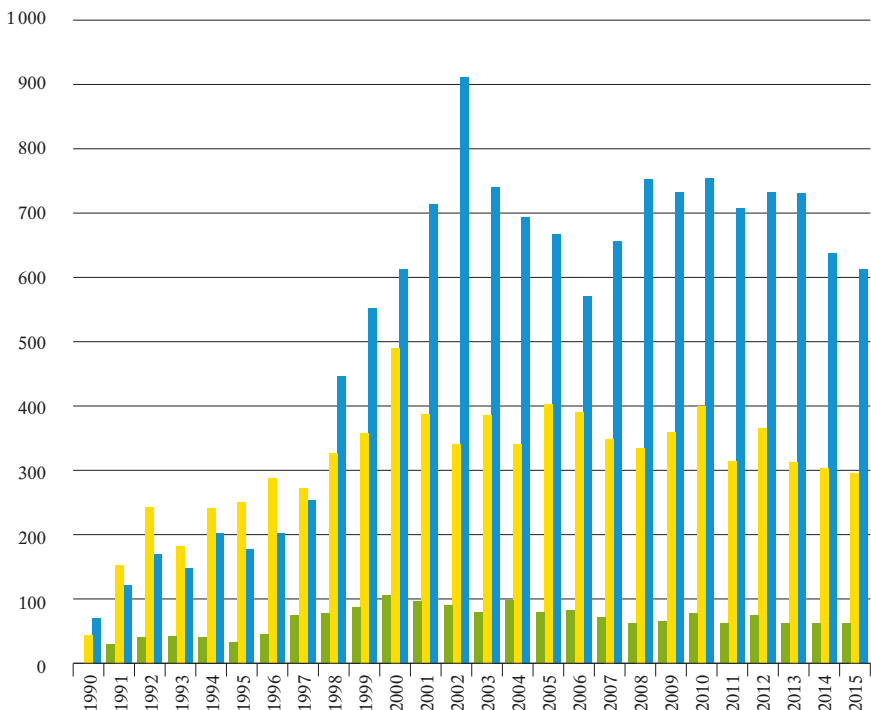
Monika Goldefusová

je od narození neslyšící. Má neslyšící rodiče a staršího bratra. Absolvovala střední zdravotní školu a učí znakový jazyk.

25 LET S INEXEM ANEB JAK ŠEL ČAS...

Dobrovolníci INEX-SDA

rok	vedoucí workcampů v ČR	zahraniční dobrovolníci v ČR	čeští dobrovolníci jedoucí do zahraničí
1990		44	70
1991	30	153	121
1992	41	243	169
1993	42	182	147
1994	40	241	202
1995	33	251	178
1996	45	287	202
1997	75	272	254
1998	77	327	447
1999	87	358	552
2000	105	490	613
2001	97	387	713
2002	91	341	911
2003	80	386	740
2004	98	341	693
2005	80	402	667
2006	83	390	570
2007	71	349	656
2008	62	335	752
2009	66	360	733
2010	78	400	754
2011	63	314	708
2012	75	365	733
2013	63	313	731
2014	63	303	637
2015	62	296	613

1991: INEX was born

1992: Třeboň

1993: Třeboň

1994: Třeboň

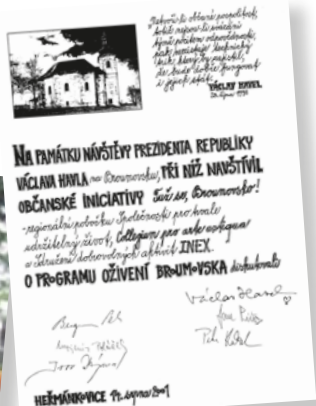
2001: Kohoutov

2001: Welcome in Kohoutov workcamp

2002: Počátky mobilů, Boskovice

2002: Havel a pamětní list, Broumovsko

2002: Návštěva prezidenta Havla v Broumovsku

2002: Jeden druhému – dva romské týdny v Matiční

2004: GLEN, Tanzánie

2004: GLEN, Tanzánie

2004: Kostecké Horky

2004: Post Camp Event – Mezinárodní setkání dobrovolníků

2006: INEXačka

2006: Handmade pozvánka na akci

2007: Workcamp Pálava

2008: Workcamp Hartenberg

2009: Jak vypadá práce na workcampu

2010: Workcamp, Pivovar Chřtice

2011: Zahajovací večer Dobrovolnického klubu (DoK)

2012: Školení vedoucích workcampů

2013: Výběrové řízení na účastníky programu GLEN

2014: Míra Bosák dobrovolníkem v INEXu

2015: Připravujeme se na oslavu čtvrtstoletí

MĚNÍCÍ SE TVÁŘ CESTY SVĚTEM:

INEX-SDA V 25. ROKU: SEZNAMTE SE S NAŠÍM TÝMEM!

INEXí tým zleva: Niksha, Anička, Miša, Iren, Lucka, Jana, Renča, Martina, Eva, Ála, Dagmar, Petr, Veru, Simona, Štěpán a Hanka. Další stážisté a dobrovolníci se nám na fotku už nevešli, ale v INEXím týmu je nás vlastně mnohem víc.

LOGA INEX-SDA:

TRIČKA INEX-SDA:

V barvách INEXu

Kopeme za lepší svět

ÚČINKOVALI V INEXU

☐ Jan Štok	☐ Kateřina Hraničková	☐ Lucie Redlová	☐ Eva Macková	☐ Pavel Pinkava
☐ Hana Raková	☐ Marcel Ujfaluši	☐ Veronika Boďová	☐ Petr Záruba	☐ Jana Runčáková
☐ Jiří Peška	☐ Denisa Šimlová	☐ Tereza Šmídová	☐ Luboš Kunart	☐ Adéla Jansová
☐ Martin Kobera	☐ Lucie Biderová	☐ Lucie Juříková	☐ Roman Drozdík	☐ Renata Míchalová (Lupačová)
☐ Tomáš Balej	☐ Petr Duna	☐ Pavel Žwak	☐ David Prachař	☐ Michaela Čermáková
☐ Tomáš Porupka	☐ Adéla Zichová	☐ Nikola Zdraveski	☐ Zdeněk Sedláček	☐ Eva Šálková
☐ Petr Bystřický	☐ Martin Ujfaluši	☐ Martina Lafatová	☐ Evelina Turtenwaldová	☐ Šárka Hauznerová
☐ Karolína Krátká	☐ Radka Peterová	☐ Miroslav Kopecký	☐ Michal Raška	☐ Lukáš Policar
☐ Hana Faltová	☐ Juraj Kohan	☐ Lukáš Válek	☐ Rostislav Levíček	☐ Veronika Brocknerová
☐ Filip Malý	☐ Jana Marešová	☐ Marek Škorvaga	☐ Olga Hlinková	☐ Irena Pajerová
☐ Petr Kulíšek	☐ Jaroslava Riley	☐ Anja Decker	☐ Pavel Trojan	☐ Adna Hindija
☐ Jakub Novák	☐ Veronika Endrštová	☐ Irina Idrisová	☐ Jana Javůrková	☐ Nora Lázaro Aguirre
☐ Michaela Vlková	☐ Lenka Uhrová	☐ David Daroque	☐ Tereza Houšková	☐ Alena Válková
☐ Tomáš Podhorský	☐ Christina Plank	☐ Petra Nováčková	☐ Štěpán Bilčík	☐ Petr Soběslavský
☐ Petr Chovanec	☐ Kateřina Laškovská	☐ Mariana Fendrychová	☐ Alžběta Trojanová	☐ Veronika Uhlířová
☐ Pavel Jakl	☐ Zuzana Pokorná	☐ Alena Matoušková	☐ Martina Čížková	☐ Ondřej Bradáč
☐ Karel Nitsch	☐ Karla Břínková	☐ Jakub Králík	☐ Gabriela Dernerová	☐ Štěpán Kyncl
☐ Jana Krczmářová	☐ Andrea Kolaříková	☐ Radek Jakubec	☐ Martin Svatoš	☐ Monika Kolomazníková
☐ Martina Jirasová (Ekrtová)	☐ Jiří Vanžura	☐ Jana Stiboříková	☐ Jiří Kocourek	☐ Delina Braho
☐ David Dušánek	☐ Petr Beneš	☐ Petra Chvojková	☐ Radka Nováková	☐ Tornike Toradze
☐ Eva Hejzlarová	☐ Ida Kohoutková	☐ Martina Adamčíková	☐ Dagmar Fousková	☐ Petra Rozehnalová
☐ Eva Rudová	☐ Magdalena Hrdoušková	☐ Petra Stoklasová	☐ Lucie Janoušková	☐ Libor Müller
☐ Linda Dřevíková	☐ Pavel Duna	☐ Kristýna Andrllová	☐ Petr Pečenka	☐ Jana Müllerová
☐ Barbora Ocásková	☐ Iva Marková (Vančurová)	☐ Petra Zíková	☐ Petr Daněk	☐ Monika Urbášková
☐ Jakub Holý	☐ Zuzana Partlová	☐ Jiří Pánek	☐ Hana Hejlová	☐ Lenka Polcerová
☐ Aleš Vančura	☐ Jana Koňasová	☐ Adéla Jansová	☐ Martina Holcová	☐ Martina Renková
☐ Tereza Jedličková	☐ Jitka Evanová	☐ Kamila Zbuzková	☐ Martin Tetera	☐ Alena Hábltová
☐ Ondřej Kábela	☐ Romana Duchoslavová	☐ Jiří Hájek	☐ Bohumír Dragoun	☐ Simona Janež
☐ Hana Gašparíková	☐ Jana Jenišťová	☐ Éva Sziklasi	☐ Klára Dvořáková	☐ Anna Fatyga
☐ Šárka Kulíšková	☐ Robin Ujfaluši	☐ Micheil Tsitlidze	☐ Renata Hružová	...a spousta dalších!
☐ Lenka Rejlová	☐ Zuzana Pártlová	☐ Julie Macháčová	☐ Šárka Vobořilová	
☐ Lenka Daňhelová	☐ Ruzanna Sargsyan	☐ Hrefna Pálsdóttir	☐ Magda Šimonová	
☐ Jaroslav Kundrát		☐ Victoria Tzanova	☐ Jozef Lipka	
☐ Petr Zeman		☐ Kateřina Bílá	☐ Tomáš Kulhánek	

Změř si na INEXí stupnici, jak moc jsi propojený s INEXEM!

0 jmen

Je na čase se s námi seznámit!

1–5 jmen

INEXí vzdálený příbuzný

6–10 jmen

INEXák z prvního kolene

11–15 jmen

INEXák z užší rodiny

21 a více jmen

Frajer, co zná skoro každého!

Vydavatel: INEX – Sdružení dobrovolných aktivit, z. s.

Varšavská 30, 120 00 Praha 2

Redakční zpracování: Dagmar Fousková, Monika Urbášková a kol.

Autoři textů a fotografií: Dagmar Fousková, Vendula Brtníková, Martin Jakub, Petr Herold, Nera Rogulská, Markéta Perůtková, Lucie Horáková, Štěpánka Jislová, Lucie Hloušková, Jana Karasová, Vít Kučera, Gabi Gruber, Marie Sokolová, Milan Smrž, Anna Štindlová, Simona Janež, Anna Fatyga, Petra Mirajová, Ondřej Bradáč, Kateřina Šulová, Monika Goldefusová, Štěpán Kyncl a další.

Titulní foto: Jitka Barešová

Grafická úprava: Vilém Černý

Jazykové korektury: Beáta Jirková, Monika Urbášková a dobrovolníci

Tisk: Tiskárna POLYGRAF, s.r.o.

Náklad: 1 000 ks

Distribuci zajišťují naši dobrovolníci.

© INEX – Sdružení dobrovolných aktivit, 2015

Erasmus+

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Tato publikace byla vytvořena s finanční podporou Evropské komise. Za obsah plně zodpovídá INEX–SDA, názory v ní obsažené nelze interpretovat jako stanovisko donora. Za dlouhodobou podporu děkujeme Ministerstvu zahraničních věcí ČR, Ministerstvu vnitra ČR, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR a programu Erasmus+.